

Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua Березень 2017 року № 3 (646)

ТРИ ДИВЕРСІЇ. ДВІ З НИХ – В ОДИН ДЕНЬ

23 березня, у центрі Києва, серед білого дня, вбитий колишній депутат Держдуми РФ, який з політичних мотивів емігрував в Україну та одержав її громадянство, Денис Вороненков. Його охоронця поранено. Кілер загинув від поранення.

Того ж дня, о третій годині ночі, на Харківщині, під містечком Балаклія, вибухнули склади з боєприпасами.

А через п'ять днів, уже цього тижня, – теракт у Луцьку. Там невідомі із гранатомета стріляли по приміщенню Генерального консульства Польщі, що розташоване по вулиці Дубенській. У відповідь Польща вжила екстрених заходів безпеки та призупинила діяльність своїх Генконсульств у Києві, Харкові, Одесі, Вінниці, Луцьку. Президенти України та Польщі прийшли до спільного висновку: теракт у Луцьку – провокація третьої сторони.

«Третя» сторона має конкретне означення. Це країна, державною політикою якої є міжнародний тероризм, Російська Федерація, причетна до всіх трьох диверсій, які протягом декількох днів сталися в Україні. Втім, її президент настільки зневажає світову спільноту, що не вважає за потрібне ні приховувати звиродінлість своїх намірів, ні характерний почерк професійних убивць. Мовляв, Європа все проковтне з переляку перед Путіним, адже він, непрогнозований, може завдавати не лише залпові удари «Градами», а й ядерними бабахнути по Україні та й по Заходу. Тому Путін публічно обіцяє створити для своїх терористичних бандформувань живий щит із українських дітей і стариків, а тоді вже побачить, чи українські воїни будуть по них стріляти. Як істоту з очевидними ознаками психічного виродження, яка перевершила свого улюбленого навчителя Геббельса, світ мав би оголосити його ізгоєм, та і цього разу, як писав майже століття тому наш Олександр Олесь, «Європа мовчала», аби – не розгнівати тирана. Чи не з тієї ж мотивації ось уже котрий місяць роздумує над формуванням стратегії своїх відносин з Росією новообраний президент всемогутньої американської держави? А тим часом патологічний серійний убивця В.Путін має свої, своєрідні мотивації для масових страт. Приміром, серія терактів в Україні – з метою дестабілізації в ній та показової неспроможності офіційного Києва навести лад у країні й гарантувати охорону життя в ній бодай тим, кого офіційно сам прихистив. Саме з категорії останніх – Денис Вороненков, який мав свідчити не лише про запроданство Януковича, який нині для Кремля значить не більше, ніж нуль без палички, а й у поважних справах, що мали б резонанс у світовій політиці.

Схоже, на Банковій та в її «околицях» ще досі не затямили, що Кремль послідовно, шляхом терактів, знищує своїх політичних опонентів, де б вони не перебували – у Великобританії чи в Катарі, в Україні, Росії чи в Антарктиді. Бо чим іще можна пояснити, чому такому важливому свідку Україна не забезпечила надійну охорону. Хоча сам Вороненков припускав, що Росія вб'є його, «як Бандеру», бо від кулі кілера сховатися складно, проте для наших силових структур Москва дала чимало уроків, які мали б враховуватися, – терактів, скоєних за одною і тією ж схемою, коли в мішень – а це має бути особа, знана у світі – стріляють (чи підривають в автомобілі) серед білого дня, в дуже людному місці, начебто й залишаючи сліди, по яких не можна знайти вбивцю. Щоправда, цього разу зворушує хоча б те, що перші особи держави не сумнівалися в «походженні» злочину.

«Підступне вбивство у центрі Києва Дениса Вороненкова – це акт державного тероризму з боку Росії, яку він змушений був покинути з політичних міркувань, – зазначив Президент Петро Порошенко. – Явний почерк російських спецслужб, що раніше неодноразово проявлявся в різних європейських столицях. Вороненков був одним із головних свідків російської агресії проти України й зокрема ролі Януковича щодо введення до України російських військ (за публічну демонстрацію листа – прохання Януковича ввести в Україну російські війська, траплялося, що й російські дипломати життям поплатилися. – **Ред.**). Вважаю невипадковим, що вбивство відбулося в один день із диверсією в Балаклії на Харківщині».

Закінчення на 12-й стор.

Міжконфесійна Хресна хода

9 квітня 2017 року, у Квітну Неділю вулицями Києва пройде міжконфесійна Хресна хода. Початок о 15:00, біля храму Святого Василія Великого УГКЦ на Львівській площі.

Знаменним є те, що для спільної молитви за мир в Україні об'єднаються греко-католики, римо-католики, православні та протестанти. Уже четвертий рік поспіль, за тиждень до Великодня, Хресна хода проходить центральними вулицями столиці. Її шлях пролягатиме від церкви Святого Василія Великого УГКЦ до Екуменічного храму на алеї Героїв Небесної сотні (вул. Інститутська). Відтак Хресна хода пройде по вул. Велика Житомирська, Михайлівська площа, вул. Трьохсвятительська, Європейська площа, вул. Хрещатик та вул. Інститутська.

Конгрес Українських Націоналістів втретє братиме участь у Хресній ході. Тож запрошуємо наше членство та прихильників КУНу до цього величавого християнського акту.

Головне гасло Ходи: «Не дозволь, щоб зло тебе перемогло, але перемагай зло добром» (Рим. 12:21).

! ФЕСТИВАЛЬ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО КІНО

«ВІЙНА ХИМЕР»

Історія про смерть, любов і війну

В українській столиці стартував авторитетний фестиваль документального кіно про права людей Docudays UA.

Цьому фестивалю вже 17 років. І щороку він збирає все нових митців з Європи, Америки та Африки. Фестиваль документального кіно Docudays UA – це майже сотня документальних фільмів з усіх куточків світу. І хоча головна тема цьогоріч – екологія та наслідки глобального потеплiння, в останні роки фестиваль не може оминути гостро актуальні події українського сьогодення. З наповненими вщерть глядацькими залами на фестивалі відбулися прем'єри фільмів про політв'язня путінського режиму кінорежисера Олега Сенцова та війну на Сході України: «Процес» та «Війна химер».

В основну конкурсну програму фестивалю цьогоріч потрапила лише одна українська стрічка, «Війна Химер». А зняли її мама та донька – заслужений журналіст України, сценарист, письменниця та режисер Марія Старожицька та Анастасія Старожицька-молодша. Фільм Анастасії і Марії Старожицьких – це художня історія на документальному матеріалі, відзнята її безпосередніми учасниками. «Війна химер» переносить глядача на Донбас, у батальйон під однойменною назвою «Донбас», в пекельне літо 2014 року. Є вона, Настя, яка проводжає свого хлопця на війну, а сама знімає те, що бачить в Києві і прифронтових містах. Є він – її коханий хлопець Валерій, який після Майдану бере собі позивний «Лавр» і їде воювати, де із побратимами теж знімає свою трагічну реальність війни. Він був добровольцем на фронті, вона приїхала туди одразу після битви. Він потрапив у жахливий Іловайський котел і втратив своїх найближчих побратимів по зброї. Проїжджаючи зруйнованими містами, вона намагається зрозуміти суть війни і свого кохання. Під час війни вони відверто говорять одне одному про свої почуття, вириваючись із котла. Це чуттєва історія їхньої подорожі до лінії фронту та спроби спільного життя опісля всього.

Кадр із фільму «Війна химер»

Закінчення на 6-й стор.

ГЕРОЯМ – СЛАВА!

Вітаємо Теодора Дячуна з ювілеєм!

20 березня 2017 року, нашому побратиму Теодорові Дячуну, ветерану УПА, одному із засновників Конгресу Українських Націоналістів та багатолітньому члену Київської ОО Конгресу, соратнику Слави Стецько, видатному громадсько-політичному діячеві, вірному сину України і палкому патріоту виповнилося 90 років. Незважаючи на поважний вік, він і сьогодні віддано працює на українську національну ідею.

Теодор Дячун належить до тих нескорених синів України, на звитязі яких завжди трималася її слава і воля до боротьби за незалежність. Родом із Тернопільщини, він разом з безмежною любов'ю до рідної землі увібрав у своє серце її біль і тривоги. Гомін століть, у яких вирувала мужність княжих дружинників і козацька відвага, плекали його характер і визначили долю.

Ще дитиною він став свідком розстрілу своїх двох дядьків, згодом пішов до лісу, рятуючись від вивезення на примусові праці до Німеччини, і вже з 1943 року воював у лавах УПА проти нацизму і совєцького тоталітарного режиму, очолював групу зі здобування набоїв і провіанту. 1949-го арештований кадебістами, засуджений до розстрілу, через тиждень вирок змінений – висланий на каторгу на 25 років. Покарання відбував у Казахстані, в концтаборах Степлагу.

Переживши жахіття і катування совєцьких концтаборів, він протягом усього життя не перестає доводити свою безмежну любов до Батьківщини конкретними діями і щоденною благородною працею у боротьбі проти нацизму і совєцького тоталірного режиму

З 1980-х років проживає у Білій Церкві. Брав участь у подіях Революції Гідності, постійно чергував на Майдані. Також їздив на східний фронт підтримати воїнів батальйону «Київська Русь».

Життєвий шлях нашого друга Теодора Дячуна є взірцем непересічного патріотизму, відданості та самопожертви.

Щиро вітаємо Вас, шановний друже Теодоре, із ювілеєм!

Ваша плідна праця та незламний патріотичний лицарський дух вселяє в нас віру, що Ви й надалі культивуватимете шляхетні ідеали українського націоналізму в боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу.

Сердечно зичимо Вам міцного козацького здоров'я, сил і наснаги у праці в ім'я розквіту української нації! Щиро бажаємо миру, щастя, достатку і родинного затишку, оптимізму й усіляких гараздів! Хай Господь обдаровує Вас своєю Божою благодаттю на многії і благії літа!

З роси та з води Вам!

З повагою і вдячністю за Ваше подвижництво,
Голова Конгресу Українських Націоналістів
Степан БРАЦЮНЬ

Світлина – з урочистої Академії до 95-річчя від Дня народження Слави Стецько, Київ, 2015 рік

ЗНАКОВА ПОДІЯ

КОНГРЕС ПІДТРИМАВ НАЦІОНАЛЬНИЙ МАНІФЕСТ

У Києві, в будинку Центральної Ради, в день сторіччя її проголошення – 16 березня, відбулася знакова подія, яка, віримо, започатковує консолідацію тих сил, для яких в дійсності Україна – понад усе. Націоналістичні партії підписали Національний маніфест, «маючи на меті здобуття й розбудову могутньої національної держави, здатної забезпечити добробут українців і майбутнє українських дітей», та об'єднавши свої зусилля «на основі фундаментальних, беззаперечних, непорушних для нас принципів та цілей».

Подія розпочалася виконанням Гімну Організації Українських Націоналістів, що присутні в залі сприйняли, як добрий знак спадкоємності лицарської боротьби українських звитяжців за незалежну і квітучу Українську державу.

Маніфест підготували і представили лідери трьох націоналістичних партій – Олег Тягнибок (ВО «Свобода»), Андрій Тарасенко («Правий сектор») та Андрій Білецький («Національний корпус»). Консолідовані націоналістичні сили, переконані вони, не дозволять грабувати український народ, а щойно підписаний документ є справжнім маніфестом боротьби проти знахабнілої влади. Текст Національного маніфесту зачитав лідер гурту «Кому вниз» Андрій Середа, знакова постать української культури.

Ідею консолідації поділяють націоналісти і з інших політичних партій. На знак солідарності з Маніфестом вони поставили під ним свої підписи і виступили з короткими промовами.

У своїй промові Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь зазначив: «Сьогодні для нас є символічним, що ця подія проходить в залі Центральної Ради, де 25 років тому, за ініціативи ОУН (Б) відбулася перша легальна конференція українських націоналістів на рідних землях, яка підготувала грунт для заснування в тому ж році Конгресу Українських Націоналістів».

Також Степан Брацюнь наголосив на високих моральних ідеалах національно-визвольної боротьби, провідники якої, зокрема, голова Проводу ОУН, засновник і багатолітній лідер Конгресу Українських Націоналістів Слава Стецько, наголошували, що для українських націоналістів влада – не самоціль, важливо, щоб при владі був український народ.

Адже покликання держави – забезпечити життєздатність і розвиток української нації на її етнічних землях, при цьому головною цінністю, предметом постійної уваги держави мають бути життя та здоров'я її громадян, вважає лідер Конгресу.

Підтримали Маніфест Голова Організації Українських Націоналістів Богдан Червак і очільник громадської організації С-14 Сергій Мазур. Приєднатися до документу можуть у майбутньому ті патріотичні сили, які поділяють його засади.

Журналістів, звісно, цікавило «майбутнє» цієї ініціативи, приміром, чи підписанти Маніфесту продемонструють консолідацію і під час майбутніх виборів… Ну, на це питання, схоже, поки що ні в кого нема відповіді. Втім, не заради виборів єднаються націоналісти, а заради процвітання та слави рідного народу…

Марія БАЗЕЛЮК

НЕЗАБУТНІ

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ СЛАВИ СТЕЦЬКО

У неділю, 12 березня 2017 р. минуло 14 років, як відійшла у засвіти засновниця Конгресу Українських Націоналістів (1992–2003 рр.), Голова Проводу ОУН (1991–2000 рр.), депутат Верховної Ради України другого, третього і четвертого скликань, співорганізатор Червоного Хреста УПА, жіночої мережі і юнацтва ОУН, Президент Антибільшовицького Блоку Народів (АБН) (1986–2003 рр.), відома і знана у світі українська політична діячка та журналістка Слава Стецько.

У Києві цього дня відбулось покладання квітів на Байковому кладовищі на могилу Слави Стецько (сектор 49-Б) від представників політичних партій і громадських рухів за участі активістів Конгресу Українських Націоналістів, соратників видатної діячки та членів її родини.

На початку пам'ятних заходів відбулася панахида пам'яті Слави Стецько, яку провів настоятель УГКЦ храму Святого Миколая на Аскольдовій могилі отець Ігор Онишкевич. Також були присутні представники ЗМІ.

У виступах українських патріотів, які прийшли вшанувати пам'ять видатної націоналістки, прозвучали спогади про Славу Стецько і в часи діяльності за кордоном разом із її чоловіком Ярославом Стецьком, видатним теоретиком українського націоналізму, багатолітнім Головою Проводу ОУН та Президентом Антибільшовицького Блоку Народів. Діяльність антикомуністичної організації АБН була високо оцінена тодішнім президентом США Рональдом Рейганом, а також згодом і в Україні, яка вже відновила свою Незалежність у 1991 році.

У своєму виступі, Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь наголосив на безмежній жертовності Провідниці, для якої Україна дійсно була понад усе, та додав: «Слава Стецько єдина із соратників Степана Бандери та Романа Шухевича, Ярослава Стецька та інших героїв ОУН-УПА, яка, повернувшись в Україну, довершувала священну боротьбу за УССД цілої епохи українських націоналістів вже у Верховній Раді. За відносно невеликий час діяльності в Україні (трохи більше десяти років) – зуміла відновити і розбудувати сітку ОУН(Б) та повести за собою в ім'я Української Держави багатотисячну армію Конгресу Українських Націоналістів. Шкода, що роль цієї видатної постаті сьогодні на державному рівні є досі недооціненою. Також сумно з того, що багато відомих людей, в тому числі і знаних українських політиків, які фактично завдячують Славі Стецько кар'єрою, – сьогодні не тут, хоча мали би щодня запалювати свічку в церкві, вшановуючи її світлу пам'ять…»

Промовці, серед яких і Богдан Червак, Голова Організації Українських Націоналістів, відзначили також той промовистий факт, що Слава Стецько була одним всього з п'яти (!) закордонних політичних і громадських діячів із багатомільйонної української діаспори наряду з Миколою Плав'юком та Осипом Зінкевичем, які наважились повернутись в незалежну Україну і розпочати тут громадсько-політичну діяльність з розбудови громадянського суспільства та державних інституцій у відновленій Українській Державі, про яку мріяли мільйони закордонних українців протягом багатьох десятиліть.

На поминальному віче також слово мали соратниця Наталя Осьмак, заступник Голови Конгресу та Голови СОУ Євген Лупаков, племінниця Леся Брацюнь, відомий історик Володимир Омельчук та радник Голови СБУ Ярослав Антоняк, Голова Соловецького братства та член Української партії Георгій Лук'янчук.

На життєвому прикладі Слави та її соратників виховалась значна частина патріотично настроєного політикуму сучасності, в тому числі, молоді патріоти, які творили нещодавно Революцію Національної Гідності, а тепер ведуть героїчну боротьбу з московським окупантом на Сході нашої держави. Присутні одностайно висловились на підтримку пропозиції щодо присвоєння Славі Стецько за її подвижницьку державотворчу діяльність високого звання Героя України (посмертно).

Прес-служба КУН

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(097) 371-12-71
Дніпро	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кам'янське	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Кропивницький	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Максимович Олег	(050)-132-00-42
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Роговський Дмитро	(063) 790-15-37
Полтава	Небилович Микола	(096) 924-79-83
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(050) 540-16-81, (097) 235-60-20
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

МОНІТОРИНГ СОВІСТІ

ФЕЙКОВИЙ КОНКУРС ЯК АКТ ЗНЕВАГИ ГІДНОСТІ

Марія БАЗЕЛЮК

Українці традиційно не любили владу: ні царська, ні комуністична не викликала в них прихильності, бо ж чужа та брехлива. Нині влада начебто своя, українська, та чинник довіри народу вона ігнорує з такою заповзятливістю, немов би вирішила самотужки викопати собі могилу. Ну, неспроможна постмайданна влада побороти хабарництво, знищити корупційні схеми, ліквідувати московську агентуру бодай у силових структурах. Але не брехати власному народові, не принижувати його гідність, не робити фейкових посилів, мовляв, «піпл схаває», вона може? Далебі, ні. Бо все не може збагнути вирішального значення правди в спілкуванні з народом. Фактів – море. Розповім про один.

Генеральна прокуратура, відповідно до свого ж наказу № 265 від 27 липня 2016 року «Про затвердження порядків проведення тестування та чотирирівневого відкритого конкурсу на зайняття посад у місцевих прокуратурах» проводила конкурс на посаду керівника Червоноградської місцевої прокуратури. Участь у ньому вирішив взяти Максим Василишин, юрист, адвокат зі Львова. Згідно із встановленим порядком подав документи, на підставі яких його допустили до конкурсу. Приїжджав до Києва, брав участь у тестах з правових питань, а також інших, адже конкурс, як відомо, чотирирівневий. М.Василишин набрав найбільшу кількість балів.

13 грудня 2016 року на своєму засіданні Львівська конкурсна комісія затвердила список кандидатів на подання Генеральному прокурору України рекомендації про призначення керівником Червоноградської місцевої прокуратури осіб у такому порядку: Максим Василишин – 15 балів, Ярослав Герасимчук – 13 балів, Максим Маляр – 7 балів. Як зазначено в протоколі, таке рішення комісія ухвалила одноголосно.

«Після проведення Генеральною прокуратурою конкурсу, – розповідає пан Василишин, – була перевірка кандидатів на дану посаду. Мені було запропоновано призупинити адвокатську діяльність, що я й зробив. Звільнився з Центру надання безплатної юридичної допомоги та чекав призначення на згадану вище посаду».

А першого лютого цього року на сайті Генеральної прокуратури з'явилося повідомлення, що на посаду керівника Червоноградської місцевої прокуратури призначено… Я.Герасимчука.

І хоча наші владоможці навряд чи можуть ще сьогодні когось вразити своїм цинізмом і безпардонністю, та, схоже, пана Василишина новина все-таки шокувала, принаймні, мала б шокувати щонайменше з двох причин. По-перше, Генпрокуратура зухвало знехтувала усіма заявленими у власному наказі (№ 265 від 26.07.2016 р.) нормами. Так, у пункті 5 наказу сказано, що після отримання рейтингового списку кандидата на посаду конкретної місцевої прокуратури та заяви кандидата керівник регіональної прокуратури видає наказ про призначення на посаду, враховуючи підсумковий бал кандидата. А в пункті 6 зазначено, що якщо за результатами перевірки будуть з'ясовані обставини, які перешкоджають призначенню кандидата на посаду прокурора, то тоді він на посаду не призначається, про що його письмово інформують. У нашому випадку ніхто нікого ні про що не інформував.

Жодних претензій чи зауважень, які б давали підстави не призначати М.Василишина на посаду керівника місцевої прокуратури, не було. Та й з якого дива мав не підійти на прокурорську посаду фаховий юрист та переможець конкурсу, який до того ж випробовування на честь, гідність і відвагу – такі необхідні якості в прокурорській діяльності, пройшов, перебуваючи на лінії вогню. Максим Василишин – учасник бойових дій в АТО, особистість, яка сповідує ідеали та має принципи. Люди, які добре знають Максима, переконані, що якби його призначили на посаду, на яку він претендував, то корупціонерам в зоні його контролю стало б непереливки через його послідовну принциповість. Ну, принципових у нас на дух не переносять на всіх щаблях влади. А послідовних – тим паче: такий на жодну справу очі не закриє, поки не докопається до правди. І все-таки ще десь бринить надія: не могли ж бо такі, на наш погляд, дуже позитивні якості Василишина, як і його досвід боротьби з ворогом, стати для керівництва Генпрокуратури мотивацією для ігнорування власного наказу, результатів конкурсного відбору, зрештою, відверто хамовитого нехтування етичних норм. Саме так, безпардонною мовчанкою обійшли в Генпрокуратурі своє «несмачне» рішення, лише поглибивши його непристойність, коли не поінформували М.Василишина про його «неформат» для прокурорського середовища. З озвученням причин, зрозуміло, довелося б помучитися. Та чого не зробиш заради корпоративних інтересів…

Максим Василишин вирішив звернутися з позовною заявою в Окружний адміністративний суд м.Києва.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

«ВСІМ, ХТО МАЄ В ДУШІ ВИШИВАНКУ»

«Я знаю, що життя – не сад утіх,
Що час крадуть турботи хижороті,
Що ми, як тріски у водовороті,
На хвилю втілені у крові і у плоті…
Але, мій друже, не живи наспіх,
Якщо, звичайно, ти не у цейтноті…
І поки час не станув, ніби сніг,
Злети на крилах здібностей своїх –
Орла найкраще видно у польоті!...»

Український поет Віктор Єганов живе, працює і творить у Фінляндії. Він народився 1963 року в Причорномор'ї, де над вільними козацькими степами котиться вічне колесо золотої Скіфської Пекторалі. Споконвіку в родині його батьків-газетярів і в його власній лікарській родині найбільшим скарбом було і є його величність – Українське Слово. Почав писати ще в шкільні роки, друкувався в періодиці Миколаївщини, згодом – Запоріжжя, Києва... Його твори ставали лауреатами українських літературних конкурсів, кілька поезій українською та фінською мовами увійшли до збірки «Divaani», з успіхом виконуються на літературних вечорах у Гельсінкі (Фінляндія). І ось нещодавно у київському видавництві «Дніпро» побачила світ перша поетична збірка Віктора Єганова «Всім, хто має в душі вишиванку» (2017). Презентація нового видання відбулася в столичному Музеї гетьманства. До збірки увійшла ніжна, лірична, задушевна, романтична і досить щира поезія. З власною Музою поет правдиво грає у дві руки на струнах непостійної за характером Удачі, відображаючи власне, досить унікальне світобачення подій сучасності. Автор дає унікальний шанс читачеві пізнати нове там, де, здавалось би, вже всі Америки давно відкриті.

На презентації книжки в музейній залі гетьмана Мазепи атмосфера була по-сімейному тепла й щира. Ведучою вечора була журналістка, редактор презентованої збірки поезій Наталка Черешинська (сестра поета). Серед учасників дійства – брат Аркадій Єганов, друзі, письменники, представники преси. Журналіст Володимир Краснодемський, який мав змогу наперед ознайомитися з новою книжкою, дав їй фахову оцінку з точки зору літературної критики. А представник «Журналістської ініціативи» письменник-публіцист Сергій Шевченко розповів про власне знайомство з творчістю поета. Він згадав також при нагоді і про участь Віктора (скайп-зв'язком з Гельсінкі) у Всеукраїнському семінарі «Культура мови – культура нації», що проводився торік у Києві в Інституті журналістики Національного університету ім. Тараса Шевченка. Серед промовців на презентації були також Олександр Карбачинський – віце-президент Громадського об'єднання волонтерів «Громадянський корпус» (військові частини ЗСУ, що дислокуються у Станиці Луганській, Попасній, Лисичанську, Щасті та Новоайдарі), письменник Микола Гриценко та інші творчі особистості. Порадували слухачів і авторське читання поезій, і цікаві музичні номери (брати Єганови виконували сучасні популярні українські пісні під гітару). До речі, Віктор, крім медичної, має освіту в галузі мистецтва, а власні акторські здібності виявляє в театрі «Майдан» у місті Гельсінки (Фінляндія), яким керують режисери Віктор Древіцький та Ігор Фрай. Зокрема, Віктор грав роль Василя Стуса у виставі про життя і творчість поета. Як активіст Товариства українців, до створення якого він доклав багато зусиль, та волонтер доброчинних організацій, що допомагають Україні, Віктор Єганов багато робить для того, щоб за кордоном люди більше знали правду про історію і культуру України та її триваючу боротьбу за свою незалежність. Частину накладу нової своєї збірки «Всім, хто має в душі вишиванку» Віктор Єганов передав для вояків, які захищають Україну від російської агресії.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

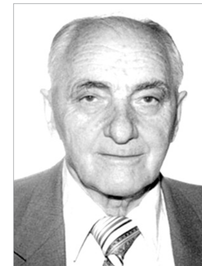
На фото: поет Віктор ЄГАНОВ.

ПОЗИЦІЯ

НАЦІОНАЛЬНІСТЬ І ДЕРЖАВНА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ

Богдан КАЧОР

Деякі масмедійні працівники і навіть народні депутати України роблять подиву гідні заяви щодо колишніх закордонних українців, які повернулися на рідну землю, щоб прислужитися своїй Батьківщині, якій чесно служили їхні діди і прадіди. Ось і Уляну Юрків-Супрун, яка нині очолює Міністерство охорони здоров'я України, має українське громадянство, дехто дозволяє собі називати «неукраїнкою». Тож хочу з'ясувати для читачів, як номінуються, в тому числі, в праві, такі поняття як національність і державна приналежність.

Щодо цього в праві є дві течії (похідні від Римського права): Юс соліс і Юс сангрініс. Держави чи країни (звичайно, молоді, які потребують напливу еміграції) приймають течію Юс соліс, тобто, на якій землі (в якій країні) ти вродився, тим ти є і за національністю, і за державною належністю. Отже, якщо вродився в Аргентині, то є її громадянином і аргентинцем, у США – американцем і громадянином США. Зате народи, які століттями чи тисячоліттями жили на означеному просторі, є і завжди були власниками цієї землі (корінним населенням), та, будучи гостинними від природи, давали притулок нечисленним одиницям чи громадам, які такого притулку потребували і за який були вдячні господарям. Це, приміром, були варяги, греки, магометани, євреї й інші, які зазвичай займалися торгівлею або ремеслом і не претендували на владу над корінним населенням. У таких країнах встановилася правна течія Юс сангрініс, яка, вважаю, є природною, органічною, бо тоді українець від прадавніх часів і до нині, а також його нащадки були і будуть українцями, греки – греками, і так у кожному випадку, незалежно де, в якій країні він чи його нащадки коротко чи довгочасно перебували б. Приміром, за польської окупації в Україні проживали чеські, німецькі та інші громади цілими поселеннями, але поляками вони не стали.

Тому справжньою аномалією сьогодні виглядає писанина якихось людей, які народилися і здобули освіту в Україні, співпрацювали, хай і не з власної волі, з її окупантами, користалися з надбань столітньої праці цілих поколінь корінних жителів цієї землі, переслідуваних кожним окупантом на свій лад – голодом, холодом, розстрілами в тюрмах, вивезенням на каторжну працю до Сибіру, а другим окупантом – на невільничі роботи до Райху і для очищення «життєвого простору» для «народу панів» – Герренфольку. Так, лише протягом одного дня у крематорії №4 у Біркенау нацисти спалили п'ять тисяч українських дітей зі Львова – за твердженням медсестри жіночого і дитячого концтабору Біркенау Юдіт Штернберг Нювман у її книжці «У пеклі Аушвіцу». Годі тут назвати всі форми нищення окупантами нашого народу. Але трапляються в Україні писаки, які намагаються принизити важливість подвижницької праці доктора Уляни Юрків-Супрун, яка зорганізувала великомасштабну лікарську допомогу – аптечки та ліки для борців за незалежність України. Замість того, аби пошанувати її величезний внесок у ділянку медицини, охорони здоров'я та порятунку життя українських вояків, якийсь озлоблений чоловік пише, що «вона неукраїнка». То, за його логікою, може, її батьки, панство Юрківи, були цигани? Я, Богдан Качор, наслідуючи нашого митця й гумориста Едварда Козака, який надавав притчам образні заголовки, «На хлопський розум» запитую: чи як у будь-якій країні посіяти пшеницю, то хіба з її зерна виросте кукурудза? На таке запитання шановна пані доктор Уляна Юрків-Супрун сама вже давно і з гордістю відповіла: «Ми завжди були українцями, нехай і з різними паспортами!» За те Вам, пані доктор Уляно, слава!

Нью-Йорк, США

ПОДВИЖНИКИ НАЦІЇ

ЗАПОВІТ МАЕСТРО: ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ!

Про видатного українського художника Андрія Наконечного написано не так вже й багато. Тому ще одна згадка про цього непересічного митця не буде зайвою.

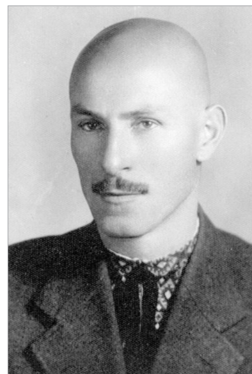
Його життя і творчість мало відомі широкому загалу. Для себе я його відкрив порівняно недавно, два роки тому, коли відзначалася 110-а річниця від дня народження Андрія Наконечного. Саме тоді в інтернеті моя донька нашукала інформацію про ювіляра на сайті «Громада» часопису Товариства Української Культури Угорщини.

Коли після смерті матері я брав напам'ять про своїх батьків образи з батьківсько-дідівської хати, то несподівано натрапив на копію ікони «Божа Мати – цариця України», котра була надрукована в «Українській культурі» до 950-ліття Хрещення України у 1938 році. Але про це я довідався, коли вирішив розмонтувати з пониценої шашелем рамки не миною понівечену часом ікону. Причому напис під нею був загорнутий до середини, тому основна інформація про автора і образ була за склом. Потім я консультувався з фахівцями з реставрації та комп'ютерниками про перспективи відновлення. Зрештою, зараз це є продуктом майстерності останніх. Думаю, що це – не кінцевий варіант. Серед тих небагатьох уцілілих робіт Андрія Наконечного, що дійшли до наших днів, цього образа нема. Можливо, хтось із прихильників майстра прочитає і відгукнеться. А може, моя публікація поповнить колекцію збереженого спадку. А ще із статті Надії Музичук на згаданому вище сайті часопису я дізнався, що Андрій Наконечний був активним учасником подій 30 червня у Львові, коли був проголошений Акт відновлення Державності. Тож ця постать мене зацікавила ще більше.

Як пише ця авторка, Андрій Наконечний народився 30 травня 1905 року в селі Урмань Бережанського повіту на Тернопільщині в заможній родині Михайла і Пелагеї (з дому Когут), яка виховувала шестеро дітей. Андрій осиротів, коли йому виповнилося одинадцять літ. Закінчивши початкову школу, він пішов учитися до столярної майстерні Миколи Когута, де йому прищепили перший потяг до мистецтва завдяки частим відвідуванням виставок і музеїв у Львові. Хист до малювання Андрій виявив ще з дитинства.

У 1928 році хлопця мобілізували до Війська Польського, і він потрапляє до служби на залізниці в Кракові. Через хворобу його відкликали з військової служби, однак з дозволу старшин він залишається в казармі й таким чином дістає змогу брати уроки малювання у професора Гофмана. Згодом він продовжив навчання у школі Альфреда Терлецького при Краківській Академії Красних Мистецтв. До традиційного візантійського іконопису Андрія долучив професор Академії Кароль Гомоляш. Отримавши диплом вільного художника, А. Наконечний вступає до мистецького об'єднання «Зарево» під орудою відомого українського художника Едварда Козака, що сприяє його стрімкому професійному зростанню. Творчість Наконечного стає багатогранною. Портрети, пейзажі його вабили однаково сильно, та іконопис став головним напрямком його творчості.

У 1932 році разом з приятелями Андрій розписує храм у Настасові на Тернопіллі. Він багато працює над самовдосконаленням, тому грунтовно опрацьовує орнаментику, поглиблює свою майстерність, малюючи переважно динамічні сюжети на релігійну тематику. У 1934 році бере участь у колективній виставці Асоціації Незалежних Українських Митців у Львові. Згодом Андрій Наконечний стає переможцем у жанрі релігійного малярства на конкурсній виставці, а через рік, у 1939 р., бере участь зі своїми 12-ма образами у загальнопольській виставці у Кракові.

Андрій НАКОНЕЧНИЙ

Молодим митцем заопікувався Митрополит Андрей Шептицький. З його благословення художник у 1938–1939 рр. копіює фрески XV ст. з каплиці Чесного Хреста на Вавелі у Кракові. Митрополит активно листується з малярем, дає поради, робить зауваження. Шептицький використовував ці копії фресок як зразки візантійського малярства в іконописній школі при монастирі Студитів у Львові. З приходом перших совітів у Західні терени України більшість творів майстра зникають безвісти.

У Кракові, за підтримки голови УЦК Володимира Кубійовича, Андрій Наконечний добивається звільнення з-під німецького арешту єврея та кількох поляків, що викликає великі підозри і невдоволення гестапо. Тому він утікає до Кенігсбергу, а потім перебирається в Карпати. Там, у горах, багато малює.

У 1941 році Наконечний переїжджає до Львова і поринає у політичну боротьбу. В Андрія непохитно формується його політичне, життєве і мистецьке кредо про єдину Україну. Він малює в неовізантійському стилі ікони «Мати Божа – заступниця України», «Спаситель», «Святий Миколай», «Свята княгиня Ольга», «Святі рівноапостольні Володимир і Ольга», «Святий Юрій», «Різдво», «Троє царів несуть дари», «Благовіщення», «Мати Божа – Покрова» та інші. Христос, Матір Божа й Миколай на образах Андрія Наконечного неодмінно одягнуті в українські вишиванки. Мрії художника побачити Україну єдиною втілюються в образі «Мати Божа – заступниця України», де тлом служить золотий лан пшениці із зображенням на лінії горизонту Собору Святого Юра і Собору Святої Софії. В образі «Різдво Христове» присутні гуцул, лемко й козак, які принесли дари малому Ісусові. Українські мотиви, орнаменти у свої образи автор вводить акуратно і виважено… На жаль, багато робіт майстра втрачені назавжди.

30 червня 1941 року у Львові проголошується Акт відновлення Державності, що мало засвідчити світові самодостатність українського народу, його прагнення бути господарем на власній землі. А. Наконечний бере активну участь у цій історичній події. В уряді Ярослава Стецька Наконечний опікувався питаннями мистецтва і культури, займався розробкою військових відзнак для майбутньої Української армії. Тоді ж його скеровують на Харківщину організовувати українське культурне життя. Отримавши інформацію про масові арешти і придушення нацистами проголошеної незалежності, А.Наконечний повертається до Львова. Арештовані С. Бандера, Я. Стецько та майже три сотні членів ОУН, з яких частину розстріляли. Шукали і за Наконечним, але його рятує те, що в українському уряді він працював під псевдо. Художник працює і творчо, і політично. У 1942 році одружується з вишивальницею Євгенією Юрковською за благословенням Митрополита Андрея. На весіллі були Е. Козак, зв'язкова Р. Шухевича Галина Дидик. У подружжя народжується син Зеновій. Митець не перестає творити і пише кілька портретів дружини, автопортрет, цикл полотен, активно виставляється з відомими майстрами пензля Святославом Гординським, Едвардом Козаком, Ярославою Музикою, Осипом Куриласом та іншими…

З другим нашестям совітів, аби уникнути переслідувань НКВД, Андрій Наконечний в анкеті зазначає, що має чотири класи початкової освіти, і влаштовується працювати в каменоломню, а згодом у лісництво, потім малярем в дорожню службу... Після 10-літньої тяжкої хвороби Андрій Наконечний помирає 15 вересня 1983 року зі словами «Любіть Україну!»

У 1991 р. у Тернополі відбулася перша виставка творів художника і патріота, яка складалася з творів, врятованих родиною. Його картини зберігаються у Тернопільських і Львівських музеях. У 2015 році з нагоди ювілею проходила іще одна виставка. У Настасівській церкві на щастя збереглися фрески А. Наконечного, створені спільно із Д. Горняткевичем, А. Лепким, М. Зорієм.

Мені приємно, що бодай копію образа «Мати Божа – цариця України» ювілейного друку я маю у себе вдома, а Надії Музичук я вдячний за статтю про видатного художника, інформацію з якої я охоче переповів читачам.

НАЦІОНАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

З ГРИГОРІЄМ ВАЩЕНКОМ

16 березня у Львові, в приміщенні Української Академії Друкарства, відбулися загальні обласні збори Педагогічного Товариства імені Григорія Ващенка. Вони проходили під гаслом, автором котрого є власне видатний український педагог: «Гаслом, під яким має проводитися виховання української молоді, є служба Богові й Україні».

До порядку денного зборів організатори запропонували різні питання, серед яких також прозвучала інформація Голови про роботу Товариства у 2014-2016 рр. та звіт секретаріату Товариства. Правління також подало на обговорення присутніх зміни до Статуту Товариства, необхідні для перереєстрації громадської організації як неприбуткової. Були озвучені також пропозиції до Проекту концепції «Нова Українська Школа», яка планується до впровадження на всеукраїнському рівні найближчим часом. З цього питання виступив професор Омелян Вишневський, який є, мабуть, найактивнішим та найпродуктивнішим членом Товариства. На його адресу (і це вже є традицією) прозвучало чимало похвальних слів за активну діяльність. Професор Дрогобицького Педагогічного університету донедавна, а нині заслужений емерит, невтомно і послідовно вивчає, розвиває і популяризує вчення Григорія Ващенка. Попри хронічну нестачу коштів він регулярно видає свої дослідження, а також і педагогічну спадщину Г.Ващенка.

Григорій ВАЩЕНКО

У процесі обговорення питань порядку денного член Проводу ЛОО КУН Наталія Шиман-Пастушенко, активна членкиня Товариства, внесла пропозицію Товариству провести спільно з Конгресом Українських Націоналістів наукову конференцію цього року під робочою назвою «Виховання волі й характеру в молоді у Новій Українській Школі». Наталя Шиман – Пастушенко працює заступником Директора Львівського обласного Інституту післядипломної освіти, вона – кандидат педагогічних наук, а відтак добре орієнтується в питаннях освіти і сучасних її особливостях. Свою пропозицію вона аргументувала наявністю досвіду в Конгресу щодо організації такого роду заходів, а також дружніх стосунків з викладачами та студентами Уманського Педагогічного Університету.

Учасники зборів підтримали цю пропозицію та, окрім того, ухвалили зміни до статуту, напрямні завдання Педагогічного Товариства ім. Г. Ващенка на наступний період, серед яких зазначені як найважливіші такі: орієнтація на національну педагогічну спадщину, відстоювання автентичності української педагогіки, а також всебічне сприяння інтеграції творчості Григорія Ващенка і сучасних науковців-педагогів у наукові дослідження і педагогічну практику.

Сторінку підготував
Ігор ДАНИЛИХА
м.Львів

ІМПРЕЗА

СТОЛІТТЮ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ПРИСВЯЧЕНО

Упорядники фотолітопису зі своїм творінням

24 березня в Українському домі відбулась імпреза, присвячена 100-річчю Української революції 1917–1921 рр. за участі представників Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Українського інституту національної пам'яті. Організаторами заходу виступили: Всеукраїнське товариство «Меморіал» ім. В. Стуса, Національна світлинотека «Українська мить», Мистецький фонд імені Короля Данила, Благодійний фонд «Відродження України», Видавничий Дім «Ін Юре».

Євген НИЩУК дискутує з Степаном КУБІВИМ (праворуч) (між ними – гендиректор кіностудії ім.Олександра Довженка кінорежисер Олесь ЯНЧУК)

У заході взяли участь Перший Віце-прем'єр-міністр України – міністр економічного розвитку і торгівлі України Степан Кубів, Міністр культури України Євген Нищук, Заступник Глави Адміністрації Президента України Ростислав Павленко, Голова Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович, кінорежисер-документаліст Сергій Буковський, керівники релігійних та громадських організацій.

Імпреза розпочалася відкриттям змістовної фотовиставки «Постаті Української національної революції», «Сто перемог України (1917–2017)». В рамках заходу відбулася прем'єра хронікально-документального фільму «За Україну, за її волю! (миттєвості української історії)» відомого українського кінорежисера-документаліста Сергія Буковського та презентація фотолітопису «За Україну, за її долю, за честь і волю, за народ». Експозиція вперше зібрала у собі максимальний комплекс фотоматеріалів часів Української революції 1917–1921 років. Не претендуючи на вичерпність, доповнивши світлини історичними фактами, автори цього видання намагалися відобразити розмах визвольних змагань, зберегти пам'ять про тих, кому ми завдячуємо новітньою українською державністю.

«Цього року наша країна відзначає століття Української національної революції 1917–1921 років. Український народ у той непростий час скористався шансом побудувати незалежну державу, відстояти свою національну ідею. Нам залишився великий історичний спадок, своя атрибутика, велична традиція герба, гімну, своєї валюти, які були напрацьовані ще 100 років тому», – сказав під час свого виступу Міністр культури України Євген Нищук. «Події Української національної революції стали початком складного процесу, який знайшов своє відображення через багато років. Разом з тим він повчальний для нашого політикуму і ми сподіваємося, що через цей складний процес, який зараз триває в Україні, на превеликий жаль через втрату наших найкращих синів, ми прийдемо до тої країни, про яку ще сто років тому мріяли Грушевський, Винниченко, Скоропадський, Петлюра та багато інших».

«Щоб протистояти російській пропаганді, потрібно розказувати про державотворчі традиції українців, яким набагато більше, ніж 25 років. Запит на історію зараз дуже великий. Величезними накладами продаються історичні книжки, почало з'являтися українське кіно, документальне і художнє. Адже аудиторія хоче знати українську історію, зокрема події сторічної давності. І наше завдання, завдання істориків – максимально зрозуміло розповісти цю історію», – зазначив Голова Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович.

«Українська національна революція 1917–1921 років довела, що споконвічна мрія українців про власну державу може стати реальністю. У ті важкі часи сто років тому, українці, об'єднавшись ідеєю національного визволення, виявили волю, героїзм і жертовність у боротьбі за державну свободу. Українці вперше за майже 300-літню історію використали шанс реалізуватися як державна нація», – сказав голова Всеукраїнського товариства «Меморіал» ім. Василя Стуса Степан Кубів. Водночас він зазначив, що українські визвольні змагання 1917–1921 років мали колосальний вплив на формування української нації і боротьбу українського народу за національну гідність та державну незалежність у ХХ столітті.

Героїзм та жертовність борців за волю України сьогодні також допомагають нам в обороні державної самостійності та демократії. У багатьох геополітичних аспектах ми є свідками повторення ситуацій сторічної давності. Вкотре українцям доводиться боротися за свою державність на різних фронтах, однак тепер на нашому боці омитий кров'ю героїв неоціненний досвід минулих поколінь і підтримка міжнародних партнерів», – наголосив на важливості вшанування пам'яті Української національної революції 1917–1921 років перший віце-прем'єр-міністр України. Кубів також додав: це правдива історія, яка повинна увійти в сьогоднішні підручники для наших дітей, для майбутніх поколінь. «Цю виставку, цей фільм бажано, щоби бачили в усіх областях і школах», – підкреслив він

Подаємо ряд найбільших політичних досягнень із 100 українських перемог: 1917–2017, представлених на виставці в Українському Домі:

1917: 4 (17) березня – створено Українську Центральну Раду, 1 травня – утворено 1 український полк ім. Богдана Хмельницького, 28 червня – утворено Генеральний Секретаріат – Перший Український Уряд, 15 грудня – утворено Генеральний Суд УНР;

1918: 22 січня – проголошено Незалежність Української Народної Республіки, 13 листопада – проголошено Західноукраїнську Народну Республіку, 27 листопада – утворено Українську Академію Наук;

1919: 22 січня – проголошено Акт Злуки і Соборності Українських Земель;

1921: 11 жовтня – створено Українську Автокефальну Православну Церкву;

1929: 3 лютого – створено Організацію Українських Націоналістів;

1938: 14 березня – проголошено Незалежність Карпатської України;

1941: 30 червня – проголошено Акт Відновлення Української Держави;

1942: 14 жовтня / 1941: липень-серпень – створено Українську Повстанську Армію;

1944: 11–15 липня – створено Українську Головну Визвольну Раду (парламент);

1976: 9 листопада – створено Українську Гельсінську Спілку;

1989: 8–10 вересня – створено Народний Рух України;

1990: 2–17 жовтня – студентська революція на Майдані;

1991: 24 серпня – ухвалено Акт Незалежності України, 1 грудня – відбувся Всеукраїнський Референдум за Незалежність України; 1 грудня – обрано Першого Президента Незалежної України;

1992: 19 лютого – затверджено Основні Державні Символи України, 22 серпня – Першому Президенту України передано Клейноди УНР та Грамоти про Правонаступництво;

1996: 28 червня – прийнято Конституцію України, 2 вересня – запроваджено нову Національну Валюту – Гривню;

2004: 22 листопада – Помаранчева революція;

2013: 21 листопада – Революція Гідності.

А між ними десятки видатних досягнень наших науковців, промисловців, діячів культури та мистецтва, спортсменів…

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

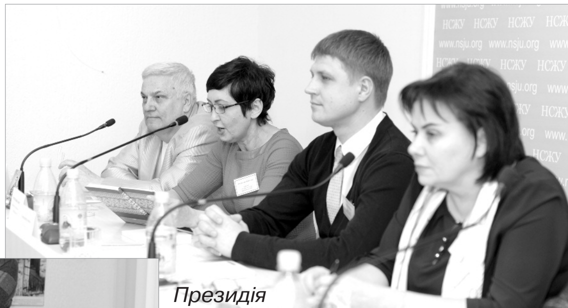
ДО ПЕРШОГО МІЖНАРОДНОГО ФЕСТИВАЛЮ

ЗБИРАЙМОСЯ НА «ГРЕБІНЧИНІ ВЕЧОРНИЦІ»!

У приміщенні Прес-центру Національної спілки журналістів України 15 березня відбулася прес-конференція з нагоди підготовки відкриття першого Міжнародного фестивалю культури «Гребінчині вечорниці». Фестиваль задуманий на вшанування пам'яті одного з зачинателів нової української літератури Євгена Гребінки. Він проводиться задля поліпшення культурного відродження села, піднесення іміджу України у світі. Це культурно-просвітнє дійство відбудеться з 8 по 10 вересня 2017 року в Гребінчиному краї – в селі Мар'янівка та місті Гребінка на Полтавщині.

Журі

Президія

Розпочав прес-конференцію засновник, співголова Оргкомітету Фестивалю і його художній керівник, відомий журналіст, культуролог і громадський діяч Микола Рудаков.

Він привітав усіх з цією знаковою подією і повідомив, що разом з ним співорганізаторами Фестивалю є також Міжнародний доброчинний фонд «Українська хата», газета «Хата», Мар'янівська сільська рада, сектор культури Гребінківської райдержадміністрації та районна державна адміністрація, а також Гребінківська міська Рада. До участі в проведенні фестивалю долучаються і нові добродії, зокрема, новостворена інтелігенція району Громадська організація «Нащадки духовної спадщини Євгена Гребінки» на чолі з Ігорем Швецем.

На прес-конференції були присутні співголови журі Фестивалю – відомі митці й письменники: Петро Андрійчук, заслужений працівник культури України, Василь Довжик, заслужений діяч мистецтв України, Лідія Михайленко, народна артистка України, члени журі: Борис Харитонов, Анатолій Демчук, Антонія Цвід, Ігор Якубовський, Наталія Гринь, а також співголови Оргкомітету – Іван Малярик і Ростислава Капелька.

Великою дружною родиною-з короваєм, рушниками, «Гребінківською» мінеральною та варениками завітали на прес-конференцію і полтавці: заступник начальника Управління інфраструктури та туризму Полтавської обласної державної адміністрації Л.Оніщук, перший заступник і заступник голови Гребінківської районної держадміністрації С.Запорожець і О.Князєв, секретар Гребінківської міської ради Л.Цапенко, Мар'янівський сільський голова І.Малярик, завідуюча Гребінківським районним сектором культури Р.Капелька, а також представники творчої інтелігенції Гребінчиного краю. Завітали і київські земляки великого письменника, зокрема, заслужений журналіст України Сергій Савелій. Всі вони виступили з промовами на честь свого дорогого земляка, а також запевнили, що зроблять все можливе, аби Фестиваль відбувся на найвищому рівні. Своїми думками щодо проведення фестивалю і самої постаті видатного українського письменника поділилися професор КНУКіМ, заслужений працівник культури України Петро Андрійчук, дослідниця творчості Є.Гребінки Тетяна Лебединська. Письменниця Антонія Цвід розповіла про дружбу Євгена Гребінки з Тарасом Шевченком. Майбутня учасниця фесту з Лебедина на Сумщині Аліна Вакуленко гарно прочитала поетичні твори.

На прес-конференції художній керівник і головний режисер фестивалю Микола Рудаков повідомив, що в рамках фестивалю проводяться і творчі конкурси: ХУДОЖНЄ СЛОВО, ВОКАЛ, МУЗИКА, ОБРАЗОТВОРЧЕ та ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО. На гостей чекає народний конкурс карикатур «Посміхнись, Гребінко!», дитячі розваги тощо.

По завершенні прес-конференції, під час дружнього спілкування, співак Ігор Якубовський виконав романс на слова Є. Гребінки «Очі чорнії», письменниця Антонія Цвід прочитала уривок зі свого роману-трилогії «Кохані жінки Тараса Шевченка» про гостини Кобзаря у Є.Гребінки в Убіжищі (нині село Мар'янівка, де Меморіал Поета).

Учасники заходу висловили віру в те, що проведення Міжнародного фестивалю культури «Гребінчині вечорниці» в сільському регіоні внесе свіжий струмінь до джерел розвитку української культури, поліпшення життя громад у цілому і кожної людини зокрема.

Ірина РОДЧЕНКО, Ярослав РУДАКОВ

ДО 125-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПАТРІАРХА ЙОСИПА СЛІПОГО

НА НЕБЕСА ЧЕРЕЗ ВИПРОБУВАННЯ

17 лютого виповнилося 125 років з дня народження Патріарха Йосифа Сліпого – величної постаті в історії української Церкви, світло душі і розуму якої нам сьогодні вказує шлях до Істини, є прикладом людяності та жертовного патріотизму.

«І головне заповідаю вам: «Щоб ви любили один одного …» (Ів. 15, 12, 17) любов'ю, над яку більшої немає, що готова й життя своє віддати за друзів своїх…» (пор. Ів. 15, 13), – писав у своєму Заповіті Блаженніший, – …Оця любов до Христа, любов до святої церкви, що є його таємничим тілом, любов до рідної Української Церкви, що є повноцінною частиною вселенської християнської Родини, любов до рідного Українського народу, з його духовними та матеріальними скарбами вселюдського значення, визначали мій життєвий працелюбний шлях, моє думання та працю, на волі й у неволі. Упродовж цілого свого життя був я, і таким відходжу з цього світу, в'язнем Христа!»

На вшанування Патріарха Сліпого у лютому в Україні було проведено чимало заходів, в тому числі і місцевою парафією Христового Воскресіння у Збаражі. В Органному залі замкового палацу Національного заповідника «Замки Тернопілля» 24 лютого парафіяни провели урочисту академію під назвою «Крізь терни до зірок» – Per aspera ad astra. Саме такий девіз життя обрав для себе великий Українець. Послухати про його непросту долю зібралась багатолюдна аудиторія – представники Товариства репресованих і політв'язнів, бібліотекарі, науковці Національного заповідника «Замки Тернопілля», вчителі, учні. Загалом, люди, зацікавлені життям церкви та її історією, які турбуються про становлення України як сильної самодостатньої держави, що потребує вихованого на національних цінностях молодого покоління.

Розпочалась академія із заупокійної молитви за душу Патріарха та усіх мучеників колись переслідуваної греко-католицької церкви, провадили панахиду декан Збаразького деканату отець Андрій Лахман, отці Олексій Боднарчук та Омелян Колодчак.

Життя Йосипа Сліпого – один з найбільших скарбів українського народу, який сьогодні як ніколи потребує його духовної сили. Усю могутність особистості Патріарха парафіяни показували присутнім, відкриваючи сторінки його багатостраждального життєвого шляху з допомогою відеофільму, розповідей ведучих Тетяни Козар та Лілії Невідомої. Картину доповнювали виставка літератури, підготовлена збаразькими бібліотекарями до даного заходу, портрет Патріарха біля запаленої свічі, яка жваво мерехтіла, відгукуючись на схвильовані подихи присутніх. Хвалу Блаженнішому Йосифу та Господу підносили піснею хористи Союзу українок, чоловічий хор церкви Христового Воскресіння, настоятель цього храму отець Олексій Боднарчук, подружжя Наталі та Петра Попельовських з доньками Настею і Катрусею, Тетяна Козар, Лілія Невідома, Юля Волошин.

Народився Йосиф Сліпий 17 лютого 1892 року у селі Заздрість Теребовлянського району у християнській хліборобській глибоко віруючій родині. Батьки прищепили йому палку віру і любов до Христа, а рідна школа розпалила іскру любові до науки. «Християнська Родина та Рідна Українська Школа – передумови здорового виховання прийдешніх поколінь! Отож заповідаю вам: відроджуйте їх в Україні й у всіх країнах поселення нашого Українського народу!» – слова, сказані Патріархом, як настанова до дій, особливо актуальні сьогодні. Не менш мудрі і наступні рядки: «Полюбіть науку, плекайте і збагачуйте її своєю працею, та своїми знаннями, будьте її служителями! Споруджуйте храми науки, вогнища духовної сили Церкви і Народу, пам'ятаючи, що немислиме повне життя Церкви і Народу без рідної науки. Наука – це їхнє дихання життя!»

Здобуттю знань Патріарх присвятив усе своє життя. Початкову освіту отримав спершу в рідному селі, а згодом продовжив навчання у Тернополі, де у 1911 році отримав атестат зрілості з класичних (гуманітарних) наук. Після навчання в Тернополі продовжив філософські студії у Львові та вступив до Львівської семінарії Святого Духа, де зустрівся з митрополитом Андреєм Шептицьким і попросив у нього поради. «Чи бажання розпочати університетські студії може бути перешкодою до священства?» – це питання непокоїло хлопця. Глава УГКЦ розвіяв сумніви Йосифа: «Можна дуже добре користуватися наукою і навчанням під час служби Богові і це зовсім не в контрасті з Тайною Священства». За сприяння митрополита Андрея юнак уже на початку 1912 року продовжив навчання в богословській колегії в Інсбруку (Австрія), де у 1916 році захистив докторську працю «Поняття про вічне життя в Євангелії і в Посланні Святого апостола Івана».

Після навчання в Австрії Йосиф Сліпий продовжив вивчати богослов'я у Римі в Східному Папському Інституті, в університеті Св. Томи та в Папському Грегоріанському Університеті.

Із 1922-го розпочав викладацьку діяльність у Львівській семінарії Святого Духа як професор догматики, у 1925 р. став ректором семінарії, а у 1929 р. очолив новостворену Львівську Богословську Академію. Проводив широку наукову і видавничу діяльність, володів німецькою, англійською, французькою, італійською, грецькою та латинською мовами.

Після окупації Галичини радянськими військами у 1939 році митрополит Андрій, вбачаючи в цьому можливість поширення УГКЦ на всю територію України а також на всю територію Радянського Союзу, призначив кілька екзархів, які повинні були піклуватися вірними на цих територіях. О. Йосип отримав призначення екзарха Великої України.

Після смерті митрополита Андрея Шептицького 1 листопада 1944 року єпископ Йосип Сліпий став митрополитом Галицьким, Главою УГКЦ. А 11 квітня 1945 р. був заарештований радянською владою. Відтоді розпочалась його 18-річне героїчне протистояння жорстокій системі влади. Тюрми, каторги, заслання, довготривалі етапи підривали здоров'я, та не змогли знищити духовного велета. Надлюдську витривалість та якусь таємничу силу, писав Йосип Сліпий, давали йому записані у його душі євангельські слова Христа: «Оце Я посилаю вас, немов овець серед вовків. Будьте ж мудрі, як змії, і невинні, як голубки…» (Мт.10, 22). Найбільшим злочином Йосифа Сліпого вважали його зв'язок з націоналістичним підпіллям. «Справу Церкви від національних первнів неможливо відділити. Так було століттями, так є тепер. Хто є українцем-християнином, той є теж українським патріотом», – казав о.Йосиф. – Брак почуття і розуміння єдности в основних питаннях життя Церкви і Народу – це наше нещастя, це наш споконвічний гріх!»

Довгоочікуване звільнення Йосип Сліпий отримав 12 січня 1963 року згідно з рішенням Верховної Ради СРСР, прийнятим завдяки настійним клопотанням папи Івана XXIII та інших впливових осіб. Умовою звільнення було те, що він покине Радянський Союз. Тому четвертого лютого Митрополит уже відбув до Рима. Свою діяльність на новому місці архієпископ Йосип Сліпий зосередив на всебічному розвитку життя УГКЦ у світі, скеровував створення освітніх осередків, зокрема Католицького Університету ім. Климента у1963 р., видав сотні наукових праць. У 1965 р. папа Павло VI надав Йосифу Сліпому титул кардинала. За сприяння Сліпого було побудовано собор Святої Софії на зразок київської, який був освячений Папою Павлом VI 28 вересня 1969 р.

За наукові досягнення кардинал Сліпий був почесним членом НТШ з 1964 р., членом Тіберійської Академії в Римі, почесним доктором УВУ та трьох американських і одного канадського університетів.

Останні роки життя Патріарх Йосиф провів у середовищі Католицького Університету і храму Святої Софії в Римі. 7 вересня 1984 року Патріарх відійшов у вічність. Папа Іван Павло II, прощаючись з його тілом в соборі Святої Софії, сказав: «Це був великий чоловік. Він змагався за справедливу справу». У 1992 році тіло Патріарха було перенесено з Рима до Львова та перепоховано у крипті собору Святого Юра.

Впродовж усього життя Йосип Сліпий мріяв і боровся за те, щоб його Церква була визнана патріархальною. У 1975 р. отець Іван Гриньох на Літургії вперше назвав тоді вже Верховного Архієпископа Йосипа Сліпого Патріархом УГКЦ. І сам Йосип Сліпий почав підписувати документи як Патріарх. Він вважав, що необхідно жити патріархальною гідністю, щоб вона була визнана Римом та іншими церквами, застосовуючи не церковно-правовий, а історичний аргумент: Церква спочатку мусить дозріти як структура до патріархальної гідності, почати вважати себе патріархальною Церквою, відтак інші визнають її Патріархат. Проте Папа Павло VI відмовив у наданні патріаршого статусу, аргументуючи тим, що Патріархат перебуватиме поза територією України.

«Отож, заповітую усім: моліться, працюйте і боріться за збереження християнської душі кожної людини українського роду і за весь український нарід і просіть Всемогутнього Бога, щоб він допоміг нам звершити нашу тугу за єдністю і наші змагання за церковне о'бєднання у постанні Патріархату Української Церкви!», – закликав українців Йосиф Сліпий у своєму невмирущому Заповіті.

Ірина СИСКО,
«Народне слово»

ПАМ'ЯТЬ

УКРАЇНА ТЕБЕ НЕ ЗАБУДЕ

На 91-у році життя відійшов у вічність голова Городенківської районної станиці Братства ОУН-УПА Карпатського краю Іван Сливка.

Ми завжди пам'ятатимемо вірного побратима, який залишив по собі добрий слід у національно-визвольному русі як патріот України.

Іван Славка, син Михайла та Олени (з роду Венгринович) народився 23 липня 1926 року в селі Вільхівці Городенківського району Станіславської (Івано-Франківської) області. Навчався в сільській та Чернелицькій СШ, де закінчив 7 класів.

4 лютого 1946 року заарештований органами НКВС. Звинувачення: член ОУН, псевдо «Сокіл», шив одяг для УПА, переховував вояка УПА. Слідство проводили слідчий Цвідков та Тялін. Військовим трибуналом засуджений на 10 років позбавлення волі за статтями 54–1а, 54-11. Покарання відбував у таборах – місті Канську-Єнісейським Красноярського краю та в місті Балхаш Карагандинської області Казахстану.

Звільнений з ув'язнення в серпні 1954 року, повернувся додому в с. Вільхівці. Того ж року влаштувався на роботу в кравецьку артіль м. Городенки. Одружився 1957 року. Заінчив Городенківську заочну вечірню школу в 1960 р. Навчався заочно в Київському технологічному технікумі побутового обслуговування. Працював у Городенківському райпобуткомбінаті технологом аж до пенсії 1989 року.

У незалежній Україні долучився до громадської роботи. Він – член Товариства Української мови ім. Тараса Шевченка «Просвіта» (1991 р.), член КУНу (1993 р.), член Всеукраїнського Братства ОУН-Упа (1993 р.).

З 2006 року – голова Городенківської районної Станиці Братства ОУН-УПА. За активну участь у громадсько-політичному житті району народжений грамотами районної та обласної Ради та адміністрації, почесним знаком 60-річчя УПА, ювілейною медаллю «Сторіччя Степана Бандери», ювілейною медаллю «Сторіччя Романа Шухевича», медаллю «Захисник відчизни» (2003 р.). Разом із дружиною виховали двох синів та дочекалися четверо внуків. Відійшов у вічність 15 січня 2017 року.

Спи спокійно, дорогий друже. Україна, яку Ти так любив, Тебе не забуде.

Городенківська районна
станиця Братства ОУН-УПА,
Всеукраїнське Братство ОУН-УПА

ФЕСТИВАЛЬ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО КІНО

«ВІЙНА ХИМЕР»

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Ці відео, хлопця-воїна і дівчини з мирного життя у фільмі зшиті в одну цільну історію, що не залишає байдужим жодного глядача. Режисери говорять:

– Практично всі кадри фільму, робочою назвою якого була «Історія про смерть, любов і війну», за кількома винятками, не знімалися спеціально для нього, просто ми розуміли, що опинилися всередині дуже важливих подій, і намагалися їх час від часу фіксувати, як могли. І наш фільм – це саме художня історія, а не документальне відтворення, скажімо, доль бійців батальйону «Донбас» у липні-вересні 2014-го. Головні складові нашого фільму – ті самі смерть, любов і війна – у нас справжні». «Війна химер» – фільм, що має зібрати в одному залі людей, які живуть, ніби війни немає, для осмислення ними людських трагедій, які майже щоденно відбуваються в цей час в Україні. Це емоційне нагадування всім про те, що війна не залишається десь там далеко – на понівечених нею територіях. Вона привидом-химерою оселяється в домі, приходить згадками про загиблих рідних людей, снами про мертвих товаришів…

Будемо надіятись, що поважне журі міжнародного фестивалю документального кіно гідно оцінить український фільм «Війна химер», створений без жодної підтримки держави або меценатів – тільки власними силами та за підтримки їх друзів.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

ПРЕМ'ЄРА

«ДРОГОБИЦЬКА ГОЛГОФА» НА СЦЕНІ ТЕАТРУ

Про страшну катівню на вулиці Стрийській у Дрогобичі світ дізнався на початку 90-х минулого століття, коли на подвір'ї колишнього обласного управління НКВС – КДБ (нині Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка) розпочались розкопки. Тоді з ям підняли 486 останків замордованих. Діти, молодь, особи старшого і середнього віку. Дівчата, хлопці, жінки, чоловіки. Учні, гімназисти, монахи, студенти, вчителі, священики, професори, юристи, лікарі, селяни, робітники, домогосподарки. З проламаними, простріленими черепами, відрубаними головами, ногами, руками, скелети обмотані колючим дротом… Нині тут облаштовано комплекс-музей «Тюрма на Стрийській», який на яскравих фактах розповідає про окупацію Дрогобиччини та й усієї Галичини московсько-більшовицькою ордою в 1939–1941 рр., 1944–1959 рр.

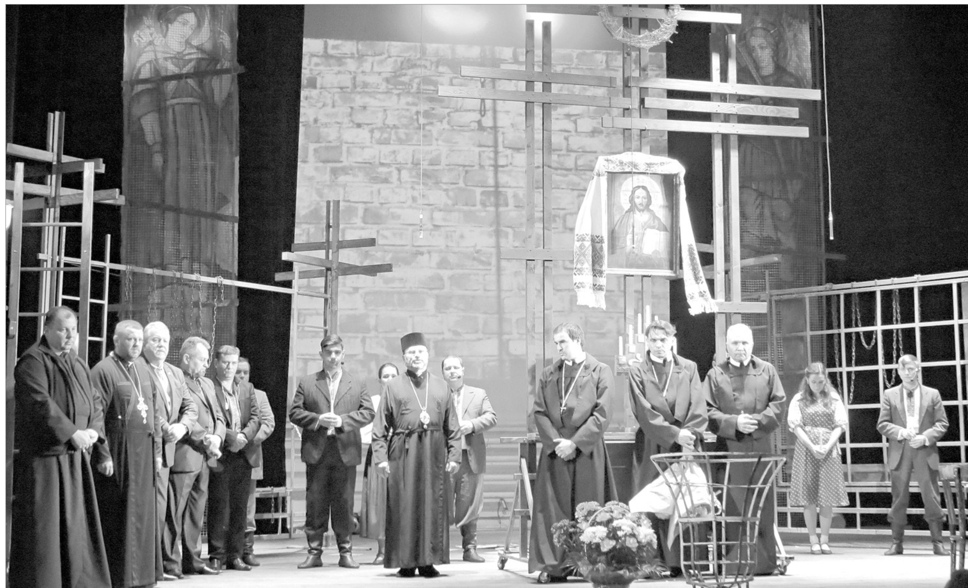
Днями у Львівському академічному обласному музично-драматичному театрі ім. Юрія Дрогобича (директор – художній керівник, заслужений діяч мистецтв України Микола Гнатенко) відбулась прем'єра вистави «Дрогобицька Голгофа», автором якої є Тарас Метик. Його перу також належить драма «Нескорима», присвячена Українській Повстанській Армії, поставлена ще в 2012 р. цим же театром. У цій документально-художній п'єсі розповідається про страшні поневіряння у катівні на Стрийській трьох дрогобицьких ієромонахів ЧСВВ, священиків Северіяна Бараника (народний артист України Олександр Морозов), Якима Сеньківського (артист Іван Гарасимчук), Віталія Байрака (артист Микола Козак). 22 червня 1941 р. нацистська Німеччина напала на Радянський Союз. Працівники НКВС з неймовірною жорстокістю замітають сліди своїх злочинів, арештовують монахів, священиків УГКЦ, членів і симпатиків ОУН і просто невинних людей. Їх піддають страшним тортурам і вбивають. Після жорстокої мордації гинуть друзі, учні гімназії Марія (артистка Оксана Федчук), Михайло (артист Микола Дідик). Не обминає гірка чаша катувань і священиків Северіяна і Якима. Їх нема в чому звинувачувати, але й відпускати на волю НКВС їх не хоче. Отця Северіяна закатовують до смерті, о. Якима також мордують, варять у казані і згодовують в'язням. Ієромонаха Віталія арештували в 1945 р. За розповідями очевидців, його неймовірно мордували. На весні 46-го від нестерпних мук помер. Останки замордованих священиків не знайдено. У 2001 р., перебуваючи в Україні, святіший Отець Іван-Павло II в числі беатифікованих блаженних мучеників Української Греко-Католицької церкви назвав і дрогобицьких ієромонахів Северіяна Бараника, Якима Сеньківського і Віталія Байрака.

Майже дві години триває вистава на сцені, тримає в напрузі переповнений зал. Бо всі, хто задіяний у п'єсі, грають із самовіддачею, талановито. Режисер-постановник Олександр Король зумів задіяти до вистави команду яскравих, обдарованих акторів, які своєю майстерною грою захоплюють глядача, заставляють плакати над долею невільників стрийської катівні. А ще О.Король подбав про музичне оформлення. У виставі образно звучать твори вокальної формації «Піккардійська терція». Подбав про сценічне оформлення художник-постановник, заслужений художник України Ярослав Данилів. Якщо в першій дії на сцені постає велич собору Пресвятої Трійці м. Дрогобича, то в другій – змальована катівня на Стрийській, що згодом набирає форми музею-комплексу з усіма атрибутами і минулого, і нинішнього часу.

Ініціатива написання трагедії «Дрогобицька Голгофа» належить отцю Іванові Паньківу, адміністратору парохії Блаженних священномучеників Дрогобицьких Северіяна, Якима і Віталія. Він запропонував Тарасу Метику написати виставу про мученицьку смерть від рук «совітських освободітєлів» – енкаведистів Дрогобицьких ієромонахів, які до останньої миті свого життя залишилися незламними проповідниками Христової віри. А оскільки батько автора п'єси Михайло Метик був двічі репресований совітською владою у 1948–1954 рр. і 1962–1964 рр. і пройшов через катівню на Стрийській, Гулаги Сибіру, то й твір видався насправді цікавим, зворушливим, правдивим, викликав широкий резонанс. Прем'єрний показ відвідали Високопреосвященніший митрополит Львівський Ігор Возьняк, єпископи Коломийсько-Чернівецький Василь Івасюк, Самбірсько-Дрогобицький Ярослав Приріз, єпископ-помічник Григорій Комар, ігумени і монахи монастирів ЧСВВ, священики з Дрогобиччини, Самбірщини. Вони довго аплодували колективу театру, усім тим, хто долучився до створення «Дрогобицької Голгофи». Владика Ярослав Приріз щиро подякував акторам, режисеру Олександру Королю, автору Тарасу Метику за сценізацію твору. Адже трагедія «Дрогобицька Голгофа» побачила світ у ювілейний для Василіянського Чину рік: 400-річчя реформування Василіянського Чину Святого Йосафата, 380-ту річницю від дня смерті митрополита Йосипа Велямина Рутського і 150-ліття канонізації св. Йосафата Кунцевича. Тож вистава має велику просвітницьку мету, допомагає усвідомити страждальницьку жертовність кращих синів і дочок нашого народу, церкви во славу Бога і України.

Тарас РУСИН

Світлина Ярослава ГРИЦИКА.

На світлині: Владика Ярослав ПРИРІЗ висловлює вдячність усім, хто творив «Дрогобицьку Голгофу».

ВОЛЯ НАРОДУ

ГРОМАДА КОТЮЖИН ОБРАЛА УКРАЇНСЬКУ ЦЕРКВУ

У селі Котюжини церковна громада відмовилась від служіння священика Московського патріархату та вирішила перейти під юрисдикцію Української Православної Церкви Київського патріархату.

Як розповів один з активістів, мешканець села, депутат сільської ради Василь Трачук, селяни створили ініціативну групу, провели опитування, склали списки прихильників чи противників переходу до Київського патріархату. За українську церкву висловились 243 чоловіки, за Московський патріархат – 89. Згодом люди організували голосування, яким вирішили перейти громадою до УПЦ КП, та запросили іншого священика, адже настоятель місцевого храму на честь первомученика Степана не підтримав ініціативу громади і категорично заперечував проти її переходу під юрисдикцію Київського патріархату.

У день першого урочистого богослужіння, яке відбулося 12 лютого, церковна громада запросила правоохоронців та представників Правого сектора, аби запобігти можливому конфлікту з прихильниками Московського патріархату. Обійшлося без інцидентів.

26 лютого, у Прощену неділю, напередодні Великого посту, у Котюжинах відбулася Архієрейська Божественна Літургія, яку відслужив Архієпископ Тернопільський, Кременецький і Бучацький УПЦ КП Нестор у співслужінні з 11 священиками. Богослужіння відбувалося у надзвичайно благодатній духовній атмосфері. Невелика дерев'яна церква була вщент заповнена людьми, багато з них були із зовсім маленькими дітьми, навіть з немовлятами. Того дня кількадесят мешканців Котюжин приступили до сповіді та прийняли святе причастя.

87-річний котюжанин Максим Нечипорук не може стримати хвилювання і заявляє, що щасливий, бо дожив до цього дня, коли може у храмі молитись рідною мовою. Чоловік також активно долучився до роботи з переходу громади у Київський патріархат.

Ще один з місцевих активістів, Юрій Кузняк, прийшов до храму з п'ятьма дітьми, найменшому з яких – всього кілька місяців. Молодий батько каже, що дуже радий цій події.

– Час розставив усе на свої місця, – зауважує Юрій. – Церква в Україні, безперечно, мусить бути українською, а не чужинською, та ще й країни-агресора.

Олександра Панчук, уродженка Котюжин, яка уже 46 років живе у Тернополі, спеціально приїхала того дня до рідного села на Архієрейську Літургію, як тільки дізналася, що церковна громада перейшла у Київський патріархат.

– Вся наша родина – українці, дід воював за вільну Україну, усі мої родичі поховані на сільському цвинтарі, – зізнається жінка. – Тепер я просто окрилена і дуже щаслива, що нарешті зможу приїжджати до рідного села з легким серцем, з радістю йти до Божого храму і нарешті чути в ньому українську мову та молитву за Україну.

Громадський активіст, голова районної Управи Братства ОУН-УПА Ярослав Брега, якому довгі роки боліло, що у його рідних Котюжинах церква Московського патріархату, чимало енергії та зусиль доклав, щоб цю ситуацію змінити, доносячи до земляків правдиву історію України, зокрема й Котюжин.

У Тернопільському архіві він натрапив на цікаві відомості. Виявляється, село Котюржинці вперше згадується у 1583 році. Дерев'яна церква, яку збудували у 1912–1914 роках, була споруджена на місці старої, 1775 року побудови. Ікони XVI–XVII ст. зі старої церкви розібрали селяни, в 1938 році частину їх було викуплено для королівського замку у Варшаві, решта залишилась по сільських хатах.

Ярослав Брега також виконав вірш Івана Міхевича «Плач Почаївських дзвонів», у якому дуже яскраво та емоційно передано прагнення українців розмовляти з Богом рідною мовою, а задля цього слід здолати спротив Москви.

Владика Нестор, звертаючись з недільною проповіддю до вірних, відзначив, що піст – це не просто обмеження у їжі чи розвагах, а передусім духовне очищення через молитву.

– Дуже прикро, – зауважив Архієпископ Нестор, – що гріх став для нас повсякденним та звичним явищем, а покаяння – чимось незвичайним, що потребує особливої підготовки. Однак, за словами Владики, про покаяння і примирення з Богом не можна говорити, не примирившись з ближніми.

– Ваша громада цими днями звершила великий крок, перейшовши до Української Православної церкви Київського патріархату, – зазначив Владика. – Ви, як православні християни, розумієте, що церква в Україні має бути єдиною. Саме ваша любов до Бога та України стала причиною такого кроку.

Архієпископ Нестор побажав, щоб цей піст став для громади Котюжин шляхом примирення та повернення вірян, обманутих московською агітацією, висловив впевненість, що в селі утвердиться єдина громада під омофором української церкви.

– Ми повинні ставати на захист своєї держави та своїх душ від того обману, яким охоплює нас Москва, щоб привести до рабства. Маємо Богом дану незалежну державу, боролися і боремось за те, щоб Україна була вільною. Бог на боці тих, хто відстоює справедливість, – підсумував Владика.

Благочинний УПЦ КП Святослав Швець розповів, що перехід громади з Московського у Київський патріархат відбувся демократично і прозоро. На загальних зборах села за українську церкву проголосувало 115 чоловік, прихильники УПЦ МП відмовились від участі у зборах. Віряни обрали старосту, церковний комітет, звернулися в єпархіальну раду з проханням перереєструвати релігійну громаду УПЦ МП у громаду УПЦ КП. Дедалі більше українців усвідомлюють, що без єдиної церкви не може бути сильної та єдиної держави.

Отець Ігор Мороз, який з благословення Владики Нестора відтепер звершує богослужіння у Котюжинах, відзначає, що у селі спокій, мир і порядок. До церкви тепер приходить набагато більше людей, ніж до переходу громади у Київський патріархат, і це спостереження не його, а парафіян. Хористи починають співати українською мовою, хор поповнюється молодими парафіянами, на служби Божі приходить дедалі більше молоді. За словами священика, відбувається процес відродження української православної церкви Київського патріархату у Котюжинській парафії. Віряни свій вибір зробили, обов'язок священиків – сумлінно доносити їм слово Боже.

Оксана МОРГУН

«Народне слово»

P.S. *За інформацією отця Святослава, ще одна релігійна громада Збаражчини – у селі Кинахівці ініціювала перехід з УПЦ МП в Українську Православну церкву Київського патріархату.*

ПРАВДА КЛИЧЕ

ОСЬ ТАКЕ «ВЕРЗІННЯ» ВІД ТИХ, КОГО НЕ ВЗЯЛИ ЗА КОРДОН

Володимир СЕРГІЙЧУК, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук

Наприкінці січня цього року група українських істориків на запрошення Фінського національного комітету Міжнародної асоціації «Історики без кордонів» на круглому столі в Гельсінкі виклала своє бачення окремих концептуальних проблем ХХ століття в російській історіографії щодо відносин між нашими народами.

Як тільки ми повідомили про це широкій громадськості через відео конференцію в Укрінформі, доктор історичних наук Георгій Касьянов одразу здійняв лемент у соцмережах: мовляв, «цей треш їде «до Европи» і там репрезентує «українських істориків»... Парадоксально, але те, що артикулюють ці хлопці, цілком легітимно можна представити як погляд більшості «українських істориків». І від цього реально стає страшно».

З цього переляку Г. Касьянов одразу ж написав протест до Гельсінкі, мовляв, ніхто не уповноважував чотирьох докторів наук, професорів – його колегу з Інституту історії України члена-кореспондента НАН України Віктора Даниленка, завідуючого відділом Інституту української археографії та джерелознавства імені М. Грушевського Ігора Гирича, декана факультету Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова Богдана Андрусишина й автора цих рядків – виступати від його імені.

«Де було зібрання «українських істориків», яке уповноважило»? – обурюється Касьянов, оскільки він «проти того, щоб хтось від імені «українських істориків» проштовхував своє як загальне».

Далі – більше: відповідаючи професорові Федору Турченку, який спробував остудити запал Г. Касьянова, останній продовжував: «Нехай виступають від свого імені. Я український історик. І я не згодний мінімум з половиною того, що вони там верзуть. То нехай не розписуються за українських істориків. Якщо комусь до вподоби демонструвати, м'яко кажучи, непрофесіоналізм під соусом патріотизму – це їхня особиста справа і їхнє право, але, будь ласка, без мене».

Не знаю, як у моїх колег, але в мене особисто виникло цілком закономірне запитання до Г. Касьянова: а звідки він узяв, що я готовий виступати від його імені як українського історика не тільки у Фінляндії, а й у будь-якій іншій країні світу? Забагато честі для того Г. Касьянова, який ще у вересні 1987 року переконував усіх у тому, що «современная эпоха, содержанием которой является переход от капитализма к социализму и коммунизму, ставит перед общественными науками задачу всестороннего анализа опыта нашей страны в построении социалистического общества», однак через кілька років, коли з'явилася можливість показати реалії «создания нового общества в СССР», він чомусь почав реферувати з англійської чужі теорії про націю і націоналізм.

Але ближче до справи: що ж там, у Гельсінкі, ми, група українських істориків, які без відома Г. Касьянова туди поїхали, такого «наверзли», що він «не згодний мінімум з половиною того», а відтак затіяв цей рейвах?

Річ у тому, що ми поставили на розгляд російських колег шість проблем української історії ХХ століття, які мають різне тлумачення в їхній і нашій історіографії. Зокрема, йшлося про окремішність українського народу, відродження українством власної державності в 1917–1921 роках, Голодомор 1932–1933 років як геноцид українства, національно-визвольний рух нашого народу в роки Другої світової війни, легітимність передачі УРСР Кримської області й Севастополя в 1954 році й автохтонність українців у Донбасі.

Свої аргументи ми навели винятково російськими документами чи матеріалами, після чого наші опоненти, уважно вислухавши й поставивши ряд запитань, не стали дискутувати. Натомість вони детально розповіли в загальному про напрацювання російської історіографії й запропонували нам долучитися до спільних проектів, у тому числі й за іноземні гранти.

Члени нашої делегації в присутності поважних фінських істориків обговорили ці пропозиції, але висловилися за те, що зможуть продовжувати наукові контакти щодо подібних проектів після закінчення агресії Росії проти України. Тут треба зазначити, що російські історики сприйняли це з розумінням, ніяких протестів, як це вже примарилося в уяві Г. Касьянова на кшталт демонстрацій, актів самоспалення, голодування, зрозуміло, не було й близько. Й розійшлися ми з ними мирно.

Оце й усе. Ми зрозуміли російських істориків, вони – нас. Однак, як нам тепер розуміти своїх, яких не взяли до Гельсінкі?

Що з тих шести перелічених проблем для Г. Касьянова є «верзінням»? І з якою конкретно половиною нашої позиції він не погоджується? Якщо він заперечує окремішність розвитку українського народу й виводить його минуле зі «спільної колиски»; не визнає державотворчих процесів у 1917–1921 роках; заперечує Голодомор 1932–1933 років як геноцид українства, коли ухвалено Закон України і є рішення суду; не рахується з національно-визвольним рухом нашого народу в роки Другої світової війни; погоджується з нібито нелегітимністю передачі УРСР Кримської області й Севастополя в 1954 році, а також не знає того, що українці в Донбасі були автохтонами, тоді він для мене взагалі не історик, тим паче український, а референтор чужих концепцій у тій гібридній війні, яку веде проти нас Росія.

І вже мені стає страшно, що в цей трагічний для України час у нас, виявляється, є не тільки ті, хто торгує з агресором, а й ті, хто готовий закривати очі на те, що проливається кров наших хлопців, аби не зашкодити своїм давнім контактам з росіянами, зокрема, з стипендіаткою Путіна Тетяною Таїровою-Яковлевою.

Серед тих істориків, які бурхливо обговорювали з Г. Касьяновим поїздку нашої групи до Гельсінкі, я багатьох і не знаю. Скажімо, Олега Журбу, який радить фінським науковцям: якщо вони, мовляв, «настільки всеїдні та неадекватні, то хай подавляться Сергійчуком та іже з ним». Чи Антіна Борковського, що патетично вигукує: «І якого милого ту компашку взагалі запросили кудись».

Оце вам рівень академічної дискусії, яку організовує Г. Касьянов, що самозакохано уявив себе вершителем усіх справ української історичної науки – аж до визначення в кожного дослідника «колебания вместе с линией партии».

Щоправда, забув, заколисаний власним нарцисизмом, розпочати цей аналіз із себе. Зокрема, він мав би хоч сьогодні пояснити, яку ж роль насправді виконували в українському селі посланці інженерно-технічних секцій радянських профспілок під час розкуркулення й Голодомору в 1932–1933 роках, оскільки те, в чому він переконував наукову громадськість у 1987 році, не збігається з реальними фактами.

Я ж готовий відповісти на його вимогу про своє на той час «колебания вместе с линией партии». Без узгодження з Г. Касьяновим я тоді друкував такі матеріали: Козацький гетьман Іван Сулима // Український історичний журнал. – 1987. – № 5. – С.122 – 133; Родина Богдана Хмельницького // Наука і суспільство. – 1987. – № 10. – С. 81-83; "Я, Богдан" з точки зору історика (рецензія на роман П.Загребельного "Я, Богдан") // Дніпро. – № 10. – С.110–119 – це з проблематики моєї кандидатської дисертації, що стосувалася збройних сил Хмельниччини.

Водночас тоді з'явилися й інші публікації: Щит для Вітчизни // Вітчизна. – 1987. – № 10. – С.127 – 137 – про внесок тричі героя соціалістичної праці полтавця Миколи Духова в створення радянської атомної техніки; Петр Скорик, учитель чукчей // Радуга. – 1987. – № 11. – С.124 – 135 – про роль українця Петра Скорика в створенні чукотської писемності; Т-34: Три ступеньки к пьедесталу // Независимость. – 1987. – 30, 31 жовтня, 1, 3 листопада – з історії створення харківського танка Т-34.

А коли в результаті перебудовних процесів в СРСР появилася можливість вперше надрукувати поему Володимира Сосюри «Мазепа», то головний редактор газети «Культура і життя» Валерій Кравченко звернувся саме до мене (без поради Г. Касьянова, зрозуміло), аби написати до цієї публікації науковий коментар історика. Відтак уже в 1988 році, коли Г. Касьянов ще описував міфи про досягнення інженерно-технічних секцій радянських профспілок, я уже оприлюднив зовсім інший від тодішньої офіційної історіографії погляд на постать цього видатного сина України: З тавром зрадника // Культура і життя. – 1988. – 4 грудня. До речі, розширена розповідь про Мазепу з'явилася згодом на шпальтах «Молоді України», про неї схвально відгукнувся в своєму щоденнику Олесь Гончар. Не думаю, що він погоджував з кимось свій запис, тим паче з Г. Касьяновим.

Однак найбільше в ті роки мені довелося долучитися до вивчення минулого української національної символіки, оскільки такі фахові історики, як Г. Касьянов, А. Борковський і О. Журба цим не зайнялися. Тож довелося мені працювати за «фахових». І з усіх оцінок мого доробку в цій проблемі для мене була найважливішою така дописка невідомого автора на моєму дослідженні на спеціальному стенді львівського майдану восени 1989 року: «Кожен свідомий українець має ознайомитися з цією статтею»: Традиції національної символіки // Радянська освіта. – 1989. – 17 листопада.

Статей Г. Касьянова про роль інженерно-технічних секцій радянських профспілок у розгорнутому будівництві соціалізму в 1920 – 1930 роках на тому стенді я не побачив. Як і напрацювань О. Журби та А. Борковського.

Щодо останнього, то всі, хто його знає, можуть краще зрозуміти, з чим пов'язується кинутий ним заклик до спільноти в соціальних мережах: «Я – не Сергійчук!».

З точки зору здорового глузду не буде він ним ніколи, його ж інша мати народила, хай залишається самим собою. І людиною.

Коли в ході Першої світової війни стало зрозумілим, що розвалюються три великі імперії – Російська, Австро-Угорська й Османська, Президент США Вудро Вільсон висунув 22 січня 1917 року 14 пунктів мирного розв'язання спірних питань, які нагромадились у міжнародних відносинах. Серед цих пропозицій були згадані різні нації, яким належало надати право на самовизначення. Але про таку, як українська, не було навіть згадки, хоч говорилось про права сербів, румун, чорногорців…

Проте це упущення могли виправити російські демократи, маючи заповіт одного зі своїх попередників Олександра Герцена, який у статті «Росія і Польща» писав: «Хмельницкий не из любви к Москве, а из нелюбви к Польше отдался царю. Москва или, лучше, Петербург обманули Украину и заставили ее ненавидеть москалей. Как же решить вопрос о ней? Давность владения ничего не доказывает. Утраченное владение еще меньше. Право завоевания? Последний захвативший будет владеть, пока другая сила не сгонит. Завоевание – факт, а не право…

Но скажите, что же мы за наследники Венского конгресса, что будем расписывать, какая полоса земли куда принадлежит, не спросясь людей на ней живущих… Ну, если после всех наших разсуждений Украина, помнящая все притеснения москалей, и крепостное состояние, и наборы, и безправие, и грабеж, и кнут, с одной стороны, и не забывая, – с другой, – каково ей было и за Речью Посполитой с жолнерами, панами и коронными чиновниками, не захочет быть ни польской, ни русской? По-моему, вопрос решается очень просто. Украину следует в таком случае признать свободной и независимой страной…» (цит. за: Хатченко А. Герцен и Украина // Украинская жизнь (Москва). – 1912. – № 4. – С. 24, 25).

Звичайно, усі питання українсько-російських відносин протягом ХХ століття в одному матеріалі неможливо висвітлити. Але зупинитися хоча б на деяких, найбільш важливих, яким приділяють особливу увагу і наші сусіди, необхідно, оскільки це дасть користь насамперед третій стороні, тобто фінам, яка намагається для себе з'ясувати історичну правду. А ми намагаємося донести її до всіх. Тим паче, що в цьому матеріалі, як правило, використовуються російські джерела й оцінки, яким наші колеги з Москви, сподіваємося, довіряють.

Українці як окрема нація. Головне завдання, яке виконує сучасна російська ідеологічна машина, як ми бачимо, це твердження, що українці й росіяни – один народ, а тому, мовляв, необхідно повертатися в єдину слов'янську державу. Звичайно, аргументи українських учених, зокрема, Михайла Грушевського, про окремішній шлях розвитку українства не сприймаються російською стороною. Вона, складається враження, більше довіряє царському міністру внутрішніх справ Валуєву, який прорік у своєму циркулярі 1863 року, що українців та їхньої мови «нет, не было и не может быть». Або вірить сентенціям на кшталт, що українців придумали поляки чи австрійці.

Не беруться до уваги аргументи про те, що до перших контактів між собою наших предків із заселяючими тоді територію від Балтики до Уралу угро-фінами в другій половині Х століття вони були зовсім різними – хліборобські племена й рибальсько-мисливські. Саме останніх, завоювавши силою, русифікували київські князі як русичі (руські, тобто українці в нинішньому розумінні) за допомогою насадженої тут православної церкви.

Так, після Переяславської ради 1654 року царське самодержавство багато зробило для того, щоб не тільки підпорядкувати собі свободолюбивий український народ політично і економічно, але й духовно, створивши такі умови для наших видатних діячів культури, науки, освіти й техніки, аби їх творіння вважалися досягненнями російського народу.

Але події столітньої давнини засвідчили, що українці залишаються окремою нацією. Якраз сто років тому видатний російський письменник Максим Горький пропонував видати книгу «Украина и Россия в их духовной жизни». За його задумом, це мало бути «исследование и выявление тех различий, которые, несомненно, лежат в основе психики украинца и великоросса… мне кажется, что, будучи хорошо разработанной, эта тема могла бы оказать очень положительное и, может быть, даже решающее влияние на процес самопознания как для украинца, так равно и московского читателя» (цит. за: Крутікова Н. Невідома сторінка з історії культури // Слово і час. – 1994. – Ч. 6. – С. 54).

А на зустрічі з українцями Москви в листопаді 1916 року М. Горький вказав конкретно на окремішній, самостійний тип українця. «Для мене, – сказав він, – не підлягає жодному сумніву, що душа народу, його характер, здібності, культура і весь життєвий лад залежить від сонця. Так само, як усе живе, що ми бачимо на нашій землі. Я своїми ногами перейшов Росію в різних напрямках, – говорив Горький. Добре знаю майже всі її краї і кутки від чорноморських степів безмежних до похмурих північних борів та тундр. Всюди я жив з народом та придивлявся до нього, і для мене ясно, що душа українця, яка росте й купається в яскравих і гарячих проміннях полудня, є

 УРОКИ ІСТОРІЇ

І ЧЕРЕЗ СТО РОКІВ – ОДИН ДО ОДНОГО

Про розвиток російсько-українських відносин у XX столітті

і мусить бути не тільки іншою, але в багатьох випадках протилежною душі тих, що виросли й перебувають свій вік у сутінках та холоді північних лісів. Окрім того, вона повинна бути багатшою, в ній мусить бути більше барв, значить і культура, яку ця душа творить, повинна бути багатшою, різноманітнішою, вона має сяяти радощами життя. Широта думки, жага волі, щастя, краси, потреба живої творчості мусять характеризувати і дійсно характеризують те, що дав і дає світові український народ. Я переконаний, що культура українського народу по суті своїй вища великоруської...

Ласкаве небо, яскраве сонце, запашний степ, повний звуків, тепле шумливе море, в якій небудь Херсонщині чи Катеринославщині і раптом Заволжя з безкрайніми віковічними суворими борами, важкий сумерк, зимна мряка і десь глухо в глибині «бом!.. бом!..». Це скит розкольничий, це одшельники, аскети, що зреклися радощів світу і шукають правди в сухих папірцях стародрукованої книжки, спалюють себе на вогнищах, закопують у землю, рятуючись від антихриста... Два цілком різні світи! Чи може бути в них однакова психіка, однакова мова, один світогляд, однаковий життєвий лад? Ясно, що ні! І етнограф, і філолог, і економіст, і політик, і релігійний дослідувач доведуть це нам з цілковитою наочністю...» (цит. за: Мельниченко В. Тарас Шевченко і Михайло Грушевський на Старому Арбаті. – С. 592, 593).

Збройне придушення спроби самовизначення. Важливе питання, яке також актуальне й сьогодні, – це ставлення російського суспільства до здійснення права націй на самовизначення, яке пробували використати українці й інші народи після Лютневої демократичної революції в Росії в 1917 році. Фіни, до речі, змогли тоді реалізувати своє право на самостійне життя. В тому числі завдяки поведінці українізованих частин Північного фронту й Балтійського флоту, яким голова Українського Генерального Військового комітету Симон Петлюра заборонив виконувати наказ Тимчасового уряду щодо разгону фінського парламенту влітку 1917 року.

Факти історії свідчать про те, що самостійницькому волевиявленню нашого народу противилася саме Росія – і біла, і червона. Більшовики, організувавши три війни проти нашої незалежності, постійно інструктували свою п'яту колону в Україні, як і в 2014 році, про прийоми захоплення влади. Наприклад, 18 листопада 1917 року по прямому дроту Сталін, зокрема, дорікав українським соратникам за нерозуміння революційного моменту: «Мы все думаем, что абсолютно необходим съезд представителей рабочих, солдатских и крестьянских депутатов Украины. Нам непонятно то недоверие, с которым украинцы относятся к идее такого съезда. Мы все полагаем, что вы – киевляне, одесситы, харьковцы, екатеринославцы и прочие должны немедленно взяться за созыв такого съезда, конечно, совместно с Радой.

Если же она откажется сотрудничать с вами в этой области, что нам кажется маловероятным – то созвать его без рады. Власть Советов на местах – это та революционная заповедь, от которой мы не можем отказаться, и мы не понимаем, как Рада может спорить против таких аксиом» (Пролетарская мысль. – 1917. – 18 ноября).

Коли ж більшовики не зуміли захопити владу на ініційованому ними Першому Всеукраїнському з'їзді рад, вони одразу ж перейшли до збройної агресії, яка планувалася вже після проголошення Української Народної Республіки. Тепер відомо, що 23 листопада 1917 року з'являється таємний наказ начальника штабу військово-революційного комітету Всеросійського ЦВК Володимира Антонова-Овсієнка про формування більшовицьких збройних загонів для України. Першим таким подрозділом стане створений у Петрограді так званий Український особливий партизанський загін для диверсій у тилу військ УНР на Полтавщині, начальником якого призначається обраний організаторами командир 17-ї Української роти 171-го піх. зап. полку Іван Бокитько (ЦДАГОУ: Ф. 5. – Оп. 5-1. – Спр. 14. – Арк. 36).

Саме на багнетах цього загону російські більшовики проголосили радянську владу в Харкові, назвавши своє утворення також Українською Народною Республікою, аби посіяти невизначеність серед населення України стосовно легітимності законної влади в Києві.

Усім відома роль **«зелених чоловічків»** у Криму й на Донбасі в 2014 році по дестабілізації ситуації в Україні. Але давайте при цьому згадаємо і вказівки Леніна в серпні 1920 року заступнику голови Реввійськради Склянському про те, як перейти десь кордон, «под видом **«зеленых»** (мы потом на них и переложим) пройдем на 10-20 верст и перевешаем кулаков, попов, помещиков. Премия – 100.000 рублей за повешенного» (Латышев А. Рассекреченный Ленин. – М., 1996. – С. 31).

З метою задушити український національно-визвольний рух, російські більшовики в лютому 1918 року, коли німецькі війська загрожували тодішній їхній столиці на Неві, пішли навіть на те, щоб оголити фронт там: «из Петрограда были переброшены на Украину четыре отряды общей численностью в 1400 человек, 1-й отдельный батальйон Балтийского моря и другие формирования. Совнарком РСФСР в марте – апреле отправил на Украину 165 тыс. винтовок, 1840 пулеметов, 36 пушек, 90 бомбометов, 23 тыс. ручных гранат, свыше 17 млн. патронов и много другого оружия, боеприпасов и снаряжения. Значительная часть его была использована для вооружения рабочих Донецко-Криворожской республики» (История рабочих Донбасса. – К., 1981. – Т. 1. – С. 171).

У зв'язку з цим можна зрівняти документальні події лютого 1918 року з тими, що ось уже три роки відбуваються в Донбасі: «1) Полтава взята петроградским и харьковским отрядами в числе 500 чел., бой 2 час. 2) г. Ромодан взят теми же отрядами – бой 6 часов. 3) Гребенка взята харьковскими, петроградскими, донскими и московскими отрядами, были взорваны гайдамаками жел. дор. мосты. Бой – 20 часов. 4) Ичня была взята только петроградской гвардией – бой 6 часов. 5) Бахмач той же армией – бой 2 часа. 6) Дарница взята харьковским, петроградским, донским и московским отрядами и эшелонами матросов, бой 2 часа. 7) Киев – бой был 8 дней. Первая армия пошла впереди с тов. Куравлевым и Егоровым, второй вступила армия Ремнева. Учавствовала вся красная гвардия: Харьковская, Московская, Петроградская, Тверская и Донская. Подписи: Начальник ВИНОГРАДОВ, Главнокомандующий МУРАВЬЕВ» (ЦДАГОУ: Ф. 5. – Оп. 5 -1. – Д. 16. – Л. 421).

Це до того, що з Москви сьогодні постійно заявляють: війна в Донбасі – внутрішня справа українців. Хай, мовляв, уряд України сідає за стіл переговорів з керівництвом республік і вирішує всі питання, а ми будемо сприяти таким переговорам. Це також не нове: в січні 1919 року Москва, повторно здійснивши агресію проти УНР, намагалась посадити за стіл переговорів її керівництво зі своїми маріонетками, організувавши з них на своїй території так званий робітничо-селянський уряд України.

Ще в квітні 1918 року, коли українські більшовики вимагали визнати створену для них Леніним так звану українську соціалістичну державу, однак це могло зірвати мир з Німеччиною, з Москви прозвучала різка заява наркома в справах національностей Сталіна: **«достаточно поиграли в правительство и республику»**.

Тих українських більшовиків, які, перебуваючи тоді ще в українському Таганрозі й пробували створити Українську комуністичну партію, викликали до Москви, де під керівництвом Леніна заснували в липні 1918 року КП (б) У. А напередодні II з'їзду КП (б) У 25 жовтня 1918 року на засіданні ЦК РКП «решено направить для постоянного представительства на съезде украинских коммунистов тт. Сталина и Крестинского с тем, чтобы т. Сталин был уведен в состав Центрального Комитета» (Известия ЦК КПСС. – 1989. – № 6. – С. 164).

Така нібито українська комуністична партія буде відтепер під постійним контролем Москви, аби справно освячувати всі заходи нового імперського центру по окупації українських теренів. Для їхнього зросійщення будуть направлені і відповідні кадри. Наприклад, 16 січня 1919 року ЦК РКП (б) ухвалює рішення: «Екатеринбургскому, Пермскому. Петроградскому, Витебскому, Смоленскому, Гомельскому, Калужскому, Тульскому, Рязанскому, Московскому, Иваново-Вознесенскому, Владимирскому, Нижегородскому, Саратовскому, Самарскому, Казанскому, Пензенскому, Тамбовскому, Симбирскому, Костромскому, Ярославскому, Тверскому губернским, а также Петроградскому и Московскому городским комитетам Р. К. П.

1. Ввиду необходимости спешно направить в распоряжение Ц. К. К. П. Украины и Всеукраинского Ревкома большое количество работников для советской и партийной работы на Украине Ц. К. предлагает в самом срочном порядке мобилизовать и послать в Москву в Ц. К. следующие категории работников: а) двух членов Губкома или губисполкома; б) трех членов коллегий Губисполкома или раз'ездных работников; в) по одному на каждый уезд из числа членов уездкома или уисполкома; г) по одному на каждый уезд из числа членов коллегий уисполкома. Примечание: Районы Петрограда и Москвы приравниваются к уездам…» (ЦДАГОУ: Ф. 1. – Оп. 20. – Спр. 9. – Арк. 16).

Голодомор – геноцид в 1932–1933 роках. Останніми роками російська історіографія докладає великих зусиль для того, щоб завуалювати спланований злочин Кремля проти українського селянства в 1932–1933 роках, коли був організований широкомасштабний Голодомор, що переріс у справжній геноцид. І якщо Голодомор 1932–1933 років в Україні раніше не визнавався Москвою взагалі, то в зв'язку з відкритими документами там тепер пробують переконати світову громадськість у тому, что, мовляв, голодували всі народи Радянського Союзу.

Зокрема, укладачі збірника **«Голод в СССР» заявляють: «Не обнаружен ни один документ, подтверждающий концепцию «голодомор – геноцид» на Украине или хотя бы намек в документах на этнические мотивы случившегося, в том числе в Украине»** (Голод в СССР. М., – 2009. – С. 7).

Але тоді хотілось би одержати пояснення від російської сторони: чому в зв'язку з невиконанням плану хлібозаготівель постановою ЦК ВКП (б) й Раднаркому СРСР від 14 грудня 1932 року «О хлебозаготовках на Украине, Северном Кавказе и в Западной области», за невиконання нереального плану білоруські села Смоленщини не караються припиненням свого національного розвитку й виселенням у східні райони СРСР, а за дорученням Москви президія Північно-Кавказького крайового виконавчого комітету 26 грудня 1932 року ухвалює ось таке рішення: «1. Немедленно приостановить дальнейшую украинизацию во всех районах и станицах Северо-Кавказского края. 2. Перевести к 1-му января 1933 года все делопроизводство советских организаций в станицах и районах на русский язык. 3. В 3-дневный срок перевести все украинизированные газеты на русский язык, а также листовки, брошюры, стенгазеты, многотиражки и прочую литературу, выходившую на украинском языке, и в дальнейшем издавать их на русском языке. 4. Перевести преподавание на всех работающих краткосрочных курсах (советских, педагогических, колхозных и т. д.) на русский язык. 5. Предложить КрайОНО подготовить необходимые мероприятия для перевода к осени 1933 г. преподавания во всех школах на русский язик и по укреплению учительського состава украинизированных школ и предоставить на обсуждение Президиума СККрайисполкома. 6. Радиовещание на украинском языке прекратить. 7. Обязать РИКи разъяснить настоящее решение на общих собраниях и Пленумах Советов» (Государственный архив Краснодарского края: Ф. Р-1594. – Оп. 1. – Д. 50. – Л. 614).

А 14-тисячна українська станиця Полтавська, де існував Перший всеросійський український педагогічний технікум, депортується до Казахстану з ліквідацією її української назви. Крайова газета «Молот» тоді писала: «Нет больше станицы Полтавской – националистического кулацко-петлюровского гнезда на Кубани! Есть станица Красноармейская – верная опора советской власти и колхозного строя!».

Така ж доля чекала і 20-тисячну українську станицю Уманську, вислану в східні райони й перейменовану на Ленінградську.

А чому не згадати про постанову ЦК ВКП (б) і РНК СРСР від 15 грудня 1932 року «Об украинизации в ДВК, Казахстане, Средней Азии, ЦЧО и других районах СССР», якою офіційно припиняється можливість духовного розвитку українців за межами УСРР. Згідно зі свідченням зав. Таємним відділом ЦК ВКП (б) Поскрьобишева, цей документ треба шукати в протоколі політбюро ЦК ВКП (б) № 126, пункт 50 /22.

Вилучивши все їстивне в українського населення, московська влада не дозволила йому роздобути продукти харчування в інших регіонах СРСР. Постанова ЦК ВКП(б) і Раднаркому СРСР від 22 січня 1933 року про заборону виїзду за хлібом стосувалася тільки селян України й Кубані, де за переписом 1926 року українців нараховувалось 915.450, тобто більше двох третин від всього населення.

Може видатися дивним, але і на цей документ чомусь не звернули уваги упорядники збірника «Политбюро ЦК РКП (б) – ВКП (б). Повестки дня заседаний. 1919–1952. Каталог. – М., 2001. – Т. II. – С. 391, 392).

Не вміщений він і в збірнику «Голод в СССР», хоч його упорядники роблять ось таку заяву: «Российским историкам и архивистам скрывать нечего. Все документы открыты, и мы предлагаем перед тем, как уважаемые международные или национальные государственные структуры пожелают высказаться с политическими оценками о «голоде-геноциде» в Украине не спешить с ними» (Голод в СССР. – С. 7).

Але чому тоді упорядники вказаного збірника не наводять текст звернення до ЦК ВКП (б) першого секретаря Казахстанського крайкому партії Голощокіна, який просив поширити дію постанови про заборону виїзду українських селян і на казахів, а Москва відмовила йому в цьому? І казахи могли годуватися в найближчих російських регіонах, хоча ця нація дійсно зазнала дуже великих втрат.

Якщо голодували всі народи Радянського Союзу, то чому всі вони мали (крім казахів) за період 1926–1937 років суттєвий приріст населення, а українців за вказаний час виявилося на 5 мільйонів менше, в тому числі на 3 мільйони в Росії.

Закінчення на 10-й стор.

ПОЗИЦІЯ

МИ ОБУРЕНІ РІШЕННЯМ ПОЛЬСЬКОГО СЕЙМУ!

Ми українці, депортовані в 1944–1946 рр. з українських земель Холмщини, Надсяння, Лемківщини, понад 500 тисяч осіб, до глибини душі обурені резолюцією польського Сейму від 22 липня 2016 р. «Про встановлення 11 липня Днем пам'яті поляків, жертв геноциду, вчиненого ОУН– УПА».

За резолюцію проголосувам 432 депутати і лише 10 депутатів утрималися.

Ми впевнені, що й ті українці, які були вислані з українських земель Польщі в 1947 р. під час горезвісної операції «Вісла», також солідарні з нашими оцінками рішення польського Сейму від 22 липня 2016 р. І не лише вони. Адже десятки тисяч українців було викинуто із їхніх батьківських осель на поталу й приниження, аби лише вдовольнити людожерські інстинкти комуністів і їхніх посіпак польських шовіністів.

Проте лише через місяць Український Парламент відреагував на рішення польського Сейму. Та ми, українці Холмщини, депортовані в 1944–1946 рр., вважаємо, що цього недостатньо. Споконвіку Польща зазіхала і завойовувала землі України. Достатньо прочитати книги авторів-холмщаків, живих свідків польських злодіянь на Холмщині, Волині.

Це – «Сагринь: біль і печаль наша». «Книжка свідчить» – Львів, 2007 р. Улас Самчук. Волинь–Київ, 1993 р., Йосип Пацула. «Волинь і волиняни у Другій світовій війні», Рівне, 2005 р. Євген Пастернак. Нарис історії Холмщини і Підляшшя – Вінніпенг – Торонто, 1989 р. Гурій Бухало. «Холмський край наш український» – Рівне, 1994 р. Олександр Боровик. «Трагедія Холмщини». Рівне – 2004 р. Олексій Ярмощук. – «Спогади про Холмщину», Рівне, 2011 р. і ін. «Над Бугом і Нарвою». Ukrainske pismo Podlasia. Польща.

Ми, українці, ніколи ні на кого не нападали, не завойовували чужі землі, чого не можна сказати про войовничих поляків. А такий вислів: «Ви, хлопи українці, – до гною, а ми, поляки, з шаблями до бою» нас обурює.

Ми не хочемо загострювати відносини з сусідами поляками, але за справедливість ми повинні поборотися. А факти та історичні події підтверджують, що поляки – завойовники, захопивши споконвічні український землі, стали виганяти українців з їхньої батьківської землі, щоб задовольнити свої забаганки і «панувати» на українських землях.

Саме в цей час (1944–1946 рр.) прокомуністичний польський уряд, за підтримки самого Сталіна, затіяв так зване переселення українців з українських земель Холмщини, Підляшшя, Надсяння, Лемківщини. А в дійсності це була насильницька депортація українців з їхніх земель, де споконвіку жили їхні предки-трударі.

Гітлер боявся єврейської розумної і багатої нації й старався її знищити, так і Сталін боявся українців – патріотичної, трудолюбивої, розумної і талановитої нації. Тому Сталін організував голодомор в Україні в 1930–1932 рр., саме Сталін зробив так, що з 20 млн загиблих у Другій світовій війні, вісім мільйонів – українці. А в 1944–1946 рр., знову за сталінською вказівкою, розпочалася депортація українців з українських земель в підневільну радянську Україну, в чому був дуже і дуже зацікавлений і прокомуністичний уряд Польщі.

Тож єдиним захистом українців стали добровольчі загони УПА, які спочатку захищали, а потім давали достойну відсіч завойовникам – нацистам, полякам і чекістам.

Це ж треба придумати польському Сейму, начебто воїни УПА творили геноцид поляків на українській, споконвіку нашій рідній землі. Слід відзначити, що у голови кількох поколінь українців і всього світу компартійні ідеологи протягом десятиліть втовкмачували брехливу тезу про те, що воїни УПА були холуями гітлерівців. Лише після того, як Радянський Союз відійшов у небуття, ми дізналися правду про діяльність УПА та її воїнів. Загальновизнано народами світу, що УПА внесла великий вклад у розгром нацизму й врятувала український народ від поневолення – і гітлерівського, і сталінського, а також від польських шовіністів. Слід нагадати шановному товариству Польського Сейму про те, що творили польські банди на Холмщині та українських землях Підляшшя, Надсяння, Лемпівщини, Волині.

Ось деякі історичні факти, достовірні і виважені, з вуст живих свідків, українців, депортованих з українських земель Польщі.

«Ми, українці, депортовані з українських земель Польщі, досі мовчали. Але приходить час говорити. Може, з запізненням. Ми розпочинаємо говорити не про все, хоч і нас на це провокують.

Ми були учасниками великих подій, бачили їх власними очима, беремо в них участь сьогодні, тож ми не можемо чути про них неправди. Ми мусимо сказати правду. Ще не час і неможливо подати повної історії збройної боротьби УПА проти польських банд, які діяли на споконвічних українських землях, захоплюваних поляками цілими століттями.

Не все сьогодні можемо сказати. Але ми відповідаємо за кожне слово, тут сказане. І на кожний наш закид кому-небудь, в тому числі і Польському Сейму, ми можемо відповісти і надати докази, факти і свідчення.

В геополітичному розумінні весь західний регіон України охопили збройні протистояння, які відбувалися в нерівних умовах. Якщо в Рівненській та Волинській областях спостерігався баланс збройних сил, діяла Армія Крайова та УПА, то на Холмщині була лише одна сила – шовіністична, це збройні формування АК. У такій ситуації УПА не змогла взяти під свій захист всі українські села Холмщини, Підляшшя, Надсяння, Лемківщини.

Восени 1944 р. почалось брутальне вигнання українського населення. Це був геноцид українців.

Протягом 1944–1946 рр. було депортовано понад 500 тисяч українців, в 1947 р., відповідно до операції «Вісла», переселено ще 147 тисяч українців зі своїх рідних українських земель у північно-східні райони Польщі, щоб тільки зруйнувати українську націю, ополячити її.

Тільки на Холмщині було зруйновано сотні святинь, спалено понад 300 сіл. І це робили шовіністичні збройні формування до яких входили АК –Армія Крайова, АЛ – Армія Людова, НСЗ – Народове сіли збройне, ВІН – Вольность і неподлеглость, ОЖЕЛ бяли, БХ – Батальйони Хлопські.

На Холмщині не постраждало жодне польське село, натомість були спалені сотні українських сіл, замордовані десятки тисяч українців, священиків, інтелігенції.

Варвари XX століття – польські шовіністичні банди знищили українську Холмщину і продовжують нищити історію Західної України і її православ'я. Хіба це не знущання з української нації та її історії, коли маємо знищення українських святинь, перейменування історичних назв Холм на «Хелм», Володава на «Влодаву» і ін.? Хіба можна спокійно читати книжку свідчень «Сагринь: біль і печаль наша» (Львів, Каменяр, 2007 р).

Особливо небезпечні заяви з польської сторони лунали в останні місяці 2016 р. То поляки стали вимагати, щоб їм повернули нерухомість у м. Львові, то в м. Рівне хочуть відбудувати костел, де зараз міститься органний зал.

Особливо неприємно звучить звістка з м. Перемишель (часопис «Високий замок» за 15–21 грудня 2016 р.), де польські шовіністичні молодіжні організації перейшли до ганебних вчинків, нападають на українських людей в Польщі, б'ють їх, рвуть українські вишиванки і навіть погрожують вигуками «Смерть українцям». А польська влада і поліція на ці ганебні виклики не реагує. Понад 2000 осіб налічує українська громада. У польському Перемишлі неприємні сутички і напади з боку польських громадян почастішали і стали ворожими. Як дивились на нас українців «косо», так і досі нас зустрічають ворожі погляди, негативні написи на наших загорожах.

Ми, українці, депортовані з українських земель Польщі, не загострюємо наші сусідські відносини, але не дозволимо перекручувати історичні факти і заявляємо словами нашого просвітителя Тараса Шевченка «Схаменіться, будьте люде, бо лихо вам буде».

Громадськість України вимагає, і особливо українці, депортовані в 1944–1946 рр. з Польщі:

1. Від польського Сейму – зупинити дію цього рішення і переглянути його.
2. Ми вимагаємо від урядів України і Польщі створити міжнародну комісію з членів уряду, істориків, політиків і депортованих українців з Польщі, правдиво відтворити цю подію і виправити помилку польського Сейму.
3. Правду про ці історичні жахливі події повинен знати весь люд світу.
4. У разі невиконання наших, українських, вимог, ми будемо змушені звернутися в міжнародний суд для встановлення істини.»

Олексій ЯРМОЩУК,
м. Рівне

УРОКИ ІСТОРІЇ

І ЧЕРЕЗ СТО РОКІВ – ОДИН ДО ОДНОГО

Закінчення. Початок на 8–9-й стор.

Питання про передачу Криму УРСР в 1954 році ставилося під сумнів весь час після розпаду Радянського Союзу. Але якщо стосовно Кримської області російські дослідники визнавали, що останній таки передавався "по пьяной дури Хрущева", то стосовно Севастополя постійно писалося, що він ніколи не передавався Україні й продовжував перебувати в складі Росії. Ніхто з наймаститіших російських істориків, юристів, політологів і політиків, вивергаючи купи несолідних аргументів, не подумав хоч би прочитати, починаючи з 1955 року, рішення Севастопольської міськради, коли затверджувались дільничні виборчі комісії по виборах депутатів цієї ж міськради – всі вони розпочиналися словами: «На основании Закона УССР о выборах местных советов, Севастопольский горсовет постановил…» і далі по тексту. До речі, увесь цей час Севастополь вибирав депутатів до Верховної Ради УРСР, а не РРФСР, а до 1978 року і до Кримської обласної ради.

До цього ж питання. В київських і московських архівах лежить в оригіналі й копіях звернення Президії Верховної Ради РРФСР до Президії Верховної Ради УССР від 7 лютого 1954 року з проханням взяти Кримську область до свого складу. 13 лютого 1954 года воно розглянуто Президією Верховної Ради УРСР позитивно, про що інформується Москва. І тільки після цього Президія Верховної Ради СРСР ухвалює указ про передачу УРСР Кримської області, в складі якої перебував тоді й Севастополь як адміністративно-господарський центр республіканського підпорядкування.

Крізь призму агресії Росії в Донбасі, де **нібито корінне російське населення при подтримці добровольців зі своєї історичної батьківщини захищає свої права від переслідувань української влади**, можемо чітко сказати: ці території ще з часів Дикого поля освоювались українським козацтвом, відповідно, українське населення тут було автохтонним. Але царський уряд не хотів, щоб ці землі залишились у руках українців і після відкриття тут покладів кам'яного вугілля, спрямовував сюди переселенські потоки з Великоросії.

Чим це оберталося для наших степових просторів, свого часу розораних українцями, досить яскраво зображує російський журналіст на початку XX століття: «Еще недавно чисто земледельческая полоса с малорусским населением, знавшая только посевы, молотьбу, пахоту, не спеша, лениво тянувшая свою хозяйственную лямку, стала понемногу пробуждаться для новой промышленной жизни.

На юге этот процесс идет уже давно, лет тридцать. В иных местах он уже завершился, и там, где были ленивые малорусские села с волами, быками и аккуратными белыми хатками, шумят теперь промышленным оживлением местечки и города.

…Открылись шахты на богатейших пластах антрацита, залегающих на десятки верст, и хлебороб стал понемногу превращаться в шахтера. Явилось и пришлое население – та бродячая, оторванная от земли Русь, которая перекатывается тревожными волнами с рудника на рудник, с завода на завод. Она влилась беспокойным течением в стоячие степные воды и потревожила их. Некоторые оседали тут надолго, соблазнившись простым деревенским обликом жизни, утраченным на больших рудниках. Кругом степь, на селе хаты, огороды, сады, и только гудки да трубы, разбросанные по склонам бугров, напоминают о шахтах» (Сурожский П. Черноземно-промышленный край // Летопись. – 1917. – № 1. – С. 238, 239).

Цитований на початку Олександр Герцен закликав своїх співвітчизників дати свободу українцям: «Развяжем им руки, развяжем им язык; пусть речь их будет совершенно свободна, и тогда пусть они скажут свое слово, перешагнуть через кнут к нам, через папеж к вам, или если они умны, протянут нам обеим руки на братский союз и на независимость от обоих…». (Украинская жизнь. – 1912. – № 4. – С. 25).

Стосовно відповіді на поставлене це питання можна лише навести інші слова цього видатного мислителя: «Русская демократия заканчивается там, где начинается украинский вопрос».

Володимир СЕРГІЙЧУК

НОВИНИ З БУКОВИНИ

ШЕВЧЕНКОВЕ СЛОВО – НА СТОРОЖІ УКРАЇНИ

У центрі Буковини – Чернівцях, як і по всій Україні, 9 березня ми збирались біля пам'ятника Тарасові Шевченку з нагоди 203-ї річниці від Дня його народження. Він великий геній, пророк, поет, видатний Українець.

Чи не в кожній українській хаті поруч з іконами – образами міститься портрет Т. Шевченка. А на книжковій полиці чи на столі – його Кобзар. Апостол правди… Так називають і шанують Шевченка не тільки в Україні, а й в усьому світі. Його твори перекладені багатьма мовами світу і є дуже актуальними в наш час. Вони вчать добру, правді – вчать нас жити. А головне, аби не зійти з праведного шляху життя. Твори Шевченка кличуть нас до єднання. Християнська мораль поета допомагає нам жити з вірою в кращий день. А тому його слова стали для нас дороговказом: «*Борітеся – поборете, // Вам Бог помагає! // За Вас правда, // За Вас слава! // І воля святая!*»

У Чернівцях на пошануванні Шевченка побували Михайло Саакашвілі та Анатолій Гриценко. У своїх промовах опирались на національну ідею, її глибокий зміст, і це нас тішить. Бо тільки та людина, яка живе в душі і серці з Україною, може зробити для неї щось корисне. Псевдопатріот буде мислити категоріями вигоди для себе. Тож ніколи не розгубімо найвищий ідеал любові до рідної України – рідної землі, дому, в якому живемо.

М. КИСИЛЬОВА

МОМЕНТ ІСТИНИ

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА

Валерій ШВЕЦЬ

У засобах масової інформації промайнула інформація про те, що Московія приступила до створення військових підрозділів інформаційної війни. Такі підрозділи були в Радянському Союзі, є вони і тепер у складі армії Сполучених Штатів Америки і деяких інших країн. Про що свідчить такий крок? Це крок до подальшого розгортання військових дій, і не обов'язково лише в Україні. Путін підвищує ставки у небезпечній грі зі світом. Він все ще думає, що контролює процес ескалації військового протистояння у світі, крок за кроком підвищуючи напругу. Насправді, він вже не може зупинитись. Зупинка означає політичну, а можливо і фізичну, смерть його одного у близькій перспективі через внутрішні чинники, що діють в Московії. Продовження ескалації означає неминучу політичну і фізичну смерть у більш віддаленому майбутньому, але разом з мільйонами невинних людей. Поки що він обирає останній шлях.

Московія і дотепер вкладала і вкладає колосальні кошти в інформаційну війну. Саме це дозволило їй у мирний спосіб відібрати у нас Крим і створити криваву рану в тілі України на Донбасі. Інформаційна ефективність Московії сьогодні настільки перевищує можливості України, яка демонструє цілковиту безпорадність у цій царині, що для підтримання нинішнього статус-кво у війні з Україною інформаційні війська Московії не потрібні. Отже, потрібно готуватись до гіршого.

На початку тридцятих років минулого сторіччя за наказом Сталіна російською мовою була перекладена з німецької одна програмова книжка, що називалась «Моя боротьба». Вона увійшла, поряд з книгами з військової стратегії і тактики, до «Бібліотечки червоного командира». Багато сторінок цієї ґрунтовної книги присвячено військовій пропаганді. Я використаю ряд цитат з неї, щоб показати, що нинішню московську пропаганду можна цілком зрозуміти на їхній основі, в проекції викладених засадничих принципів на ментальність нашого північного сусіда.

«Будь-яка спроба здолати певну ідею силою зброї приречена на поразку, якщо тільки боротьба проти зазначеної ідеї сама не набере форму наступальної боротьби за новий світогляд. Лише у разі, якщо проти одного світогляду в ідейному всеозброєнні виступає інший світогляд, насилля відіграє вирішальну роль і принесе користь тій стороні, яка зуміє його застосувати **з максимальною безпощадністю і тривалістю**». Арсенал таких цілком хибних ідей, придатних для зовнішньої експансії, у Московії завжди був достатньо великим. Збирання руських земель, Москва – третій Рим, захист православ'я, світова революція.

Яка ідея протистоїть нам на сході України і в Криму сьогодні? Ідея так званого **«русского міра»**. Щодо тривалості застосування цієї універсальної ідеї. У кого є сумніви? Щодо безпощадності. Згадайте розстріл наших солдат і офіцерів при їх виході з Іловайського котла через узгоджений з московитами «коридор безпеки». А з нашого боку що? Ідея європейського вибору України? Ідея захисту незалежності України? Ідея демократії і свободи? А може, українська національна ідея або ідея українського світу? Тоді решта є лише її складовими. Хибна ідея «русского міра» звучить вагомо для пересічного російського совка в Московії і Україні. Деталі для нього не суттєві. Ми ж весь час говоримо про деталі, уникаючи короткого означення – **український світ**.

«Задача пропаганди полягає не в тому, щоб дати наукову освіту окремим особам, а в тому, щоб вплинути на масу, зробити доступними її розумінню окремі важливі, хоча і не чисельні факти і події, про які маса до того не мала уявлення». Наведу кілька прикладів щодо совка-московита. «Києв – мать городов русских». І спробуй йому пояснити, що він і його народ має до давнього Києва такий же стосунок, як румун до давнього Риму. Або, «Украіна – ето окраіна», причому, зрозуміло, – його рідної Московії. І спробуй йому пояснити, що за сотні років до заснування Москви Україна вже згадувалась у літописах. А щодо Трипілля, Скіфії, Сарматії, історичної Русі-України не варто і починати розмову. А чого варте сполучення слів: хрест, хлопчик, розп'яття. І подіяло це словосполучення на всю Московію з Кримом і Донбасом на додачу, а пролунало на весь світ. А істеричні зойки про те, що кожному українському солдату обіцяно по два раби з місцевого донбаського населення. І ніхто не вибачився за цей глум над Україною. А ми й не вимагали вибачення. А де ж тоді наша прокуратура і міністерство закордонних справ? Знову цитата – це про події Першої світової війни: «Військова пропаганда англійців і американців була з психологічної точки зору абсолютно правильною. Англійці і американці малювали німців у вигляді варварів і гунів; цим вони готували своїх солдат до всіляких жахіть війни». Московити цілковито скористались цією порадою.

Особисто я вважаю, що наука, особливо гуманітарна, і культура – це також пропаганда, розрахована на вироблення саме наукового світогляду провідної верстви суспільства. але переважна маса громадян потребує значно простішого підходу. Особливо це стосується зони війни на сході України, звідки більшість притомних громадян уже виїхала. Не можна шкодувати грошей на весь спектр пропагандивних заходів, адже суть сучасної війни, в першу чергу, в завоюванні душі і розуму людей в зоні конфлікту. Чи наша пропаганда носить на сході України і в Криму наступальний характер? Війна йде вже четвертий рік, а в знаменитому селищі Авдіївці, що по наш бік лінії фронту, ще й досі не приймають українське телебачення. Що вже говорити про окуповану територію! А про прилеглу до кордонів України територію Московії? Російсько-український кордон на всій своїй протяжності, фактично, проходить етнічною територією України. Невже нам байдужі етнічні українці по той бік кордону, що є одночасно запіллям нашого ворога? Така байдужість не властива жодному європейському народу. Але ж ми прагнемо в Європу.

Велику «радість» викликає той факт, що нарешті на четвертому році війни будівництво радіовежі в селі Чонгар Херсонської області, на кордоні з Кримом, завершується. Ще років десять війни, і ми побудуємо телевежу, щоб нас у Криму не тільки чули, але й бачили. А за тиждень московити її підірвуть, бо на відміну від нас розуміють її згубну для себе дію. Коли ми вже зрозуміємо, що ефектна картинка має вагоміший вплив на свідомість людини, ніж вибух снаряду. Одна телевежа значно дешевша за один танк, а зона її ураження – це сотні або й тисячі квадратних кілометрів. Ми воюємо тільки за території чи також, і в першу чергу, за людей? Якщо за людей, то між кількістю танків і кількістю телевеж має бути певний паритет, достатній для виграшу інформаційної війни. «…Бо пропаганда є тією ж зброєю боротьби, а в руках професіонала – найстрашнішою зброєю». Ось вам і інформаційні війська. Московити взяли на озброєння весь арсенал інформаційної (психологічної) війни, а українці до цієї роботи ще й не приступали. Знову цитата. «Народні почуття не складні, навіть дуже прості й одноманітні. Тут немає місця для особливо тонкої диференціації. Народ говорить «так» або «ні»; він любить або ненавидить. Правда або кривда. Народ розмірковує прямолінійно У нього немає половинчатості». «Сприйняття маси дуже обмежене, коло її розуміння дуже вузьке, зате забудькуватість дуже велика. Вже через це всяка пропаганда, якщо вона хоче бути успішною, має обмежуватись лише небагатьма пунктами і викладати їх лаконічно, ясно і зрозуміло, у формі гасел, що легко запам'ятовуються, повторюючи їх до тих пір, поки вже не може бути жодного сумніву, що найвідсталіший слухач напевно засвоїв те, що ми хотіли. Як тільки ми відмовимося від цього принципу і спробуємо зробити нашу пропаганду всебічною, вплив її почне розсіюватись, оскільки широка маса не в змозі ні переварити, ні запам'ятати весь матеріал». Тому – «русскій мір», «Києв – мать городов русскіх», «Святая Русь» і крапка.

Боюсь, що у московитів справа з інформаційними військами складеться якнайкраще. Саме вони є спадкоємцями більшості традицій Радянського Союзу. Чим є інформаційна війна, доведена до своїх крайніх форм, можна прослідкувати на прикладі гасла «Убий німця». Коло витоків інформаційної кампанії, що прокотилась у 1942 році всіма радянськими фронтами і Радянським Союзом, стояв один з найвідоміших письменників тих часів, лауреат Нобелівської премії Михайло Шолохов, що у своєму оповіданні «Наука ненависті» вперше висунув і обгрунтував це гасло. Його підтримав весь багатотисячний пропагандивний апарат країни. Певне уявлення про напругу цієї кампанії дають уривки з творів двох не менш відомих, аніж Шолохов, письменників тих часів.

… Пусть горит его дом, а не твой,
И пускай не твоя жена,
А его пусть будет вдовой.
Пусть исплачется не твоя,
А его родившая мать,
Не твоя, а его семья
По напрасну пусть будет ждать.

Так убей же хоть одного!
Так убей же его скорей!
Сколько раз увидишь его,
Столько раз его и убей!
(Константин Симонов)

«Мы поняли: немцы не люди. Отныне слово «немец» для нас самое страшное проклятье. Отныне слово «немец» разряжает ружьё. Не будем говорить. Не будем возмущаться. Будем убивать. Если ты не убил за день хотя бы одного немца, твой день пропал. Если ты думаешь, что за тебя немца убьёт твой сосед, ты не понял угрозы. Если ты не убьёшь немца, немец убьёт тебя. Он возьмёт твоих [близких] и будет мучить их в своей окаянной Германии. Если ты не можешь убить немца пулей, убей немца штыком. Если на твоем участке затишье, если ты ждёшь боя, убей немца до боя. Если ты оставишь немца жить, немец повесит русского человека и опозорит русскую женщину. Если ты убил одного немца, убей другого – **нет для нас ничего веселее немецких трупов**. …. (Илья Эренбург)

Через три роки війна ще тривала, але радянські війська вже були на території Німеччини. Чи мало якість наслідки гасло «Убий німця»? В цьому місці статті доцільно звернутись до спогадів очевидця тих подій.

http://patrioty.org.ua/society/materi-i-dochky-lezhat-uzdovzh-shose-pered-kozhnoiu--hohochushcha-armada-zi-spushchenymyshtanamy-ditei-shcho-kydaiutsia-na-dopomohu-rozstriliuiut--pro-zvirstva-rosiian-18-119661.htmlсубота, 21 травень 2016, 15:13

http://www.kontrast.org.ua/print/2408/html

Патріоти України пропонують читачеві познайомитися з витягами з мемуарів російського художника і живописця Леоніда Миколайовича Рабічева, який пройшов Велику Вітчизняну війну з листопада 1942 року по травень 1945 р року у званні командира взводу 100-ї окремої армійської роти ВНОС Західного фронту і нагороджений орденом Червоної Зірки. У книзі «Война все спишет» Леонід Миколайович ділиться з нами своїм баченням жахів війни.

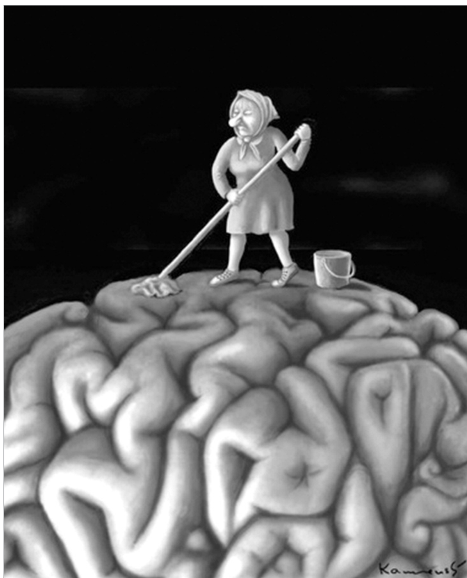
Февраль 1945 года.
Восточная Пруссия.

…Снимаем с повозки мертвого солдата, вынимаем из кармана его военный билет, бирку. Его надо похоронить. Но сначала заходим в дом. Три больших комнаты, две мертве женщины и три мертвые девочки, юбки у всех задраны, а между ног донышками наружу торчат пустые винные бутылки. Я иду вдоль стены дома, вторая дверь, коридор, дверь и еще две смежные комнаты, на каждой из кроватей, а их три, лежат мертве женщины с раздвинутыми ногами и бутылками. Откуда это садистское желание – воткнуть бутылки? Ну предположим, всех изнасиловали и застрелили. Подушки залиты кровью. Но откуда это садистское желание – воткнуть бутылки? Наша пехота, наши танкисты, деревенские и городские ребята, у всех на Родине семьи, матери, сестры. Я понимаю – убил в бою, если ты не убьешь, тебя убьют. После первого убийства шок, у одного озноб, у другого рвота. Но здесь какая-то ужасная садистская игра, что-то вроде соревнования: кто больше бутылок воткнет, и ведь это в каждом доме. Нет, не мы, не армейские связисты. Это пехотинцы, танкисты, минометчики. Они первые входили в дома.

Автор мемуарів художник Леонід РАБІЧЕВ.

…Да, это было п'ять месяцев назад, когда войска наши в Восточной Пруссии настигли эвакуирующееся из Гольдапа, Инстербурга и других, оставляемых немецкой армией, городов гражданское население. На повозках и машинах, пешком, старики, женщины, дети, большие патриархальные семьи медленно, по всем дорогам и магистралям страны, уходили на запад. Наши танкисты, пехотинцы, артиллеристы, связисты нагнали их, чтобы освободить путь, посбрасывали в кюветы на обочинах шоссе их повозки с мебелью, саквояжами, чемоданами, лошадьми, оттеснили в сторону стариков и детей и, позабыв о долге и чести и об отступающих без боя немецких подразделениях, тысячами набросились на женщин и девочек. Женщины, матери и их дочери, лежат справа и слева вдоль шоссе, и перед каждой стогогочущая армада мужиков со спущенными штанами. Обливающихся кровью и теряющих сознание оттаскивают в сторону, бросающихся на помощь им детей расстреливают. Гогот, рычание, смех, крики и стоны. А их командиры, их майоры и полковники стоят на шоссе, кто посмеивается, а кто и дирижирует – нет, скорее, регулирует. Это чтобы все их солдаты без исключения поучаствовали. Нет, не круговая порука, и вовсе не месть проклятым оккупантам – этот адский смертельный групповой секс. До горизонта между перевернутых повозок трупы женщин, стариков, детей. Вседозволенность, безнаказанность, обезличенность и жестокая логика обезумевшей толпы. Потрясенный, я сидел в кабине полуторки, шофер мой Демидов стоял в очереди, а мне мерещился Карфаген Флобера, и я понимал, что война далеко не все спишет.

Закінчення на 12-й стор.

НЕЗАБУТНІ

ЗНОВУ ВДОМА

Директор музею Лідія КОВАКА та рідна сестра Поета Ніна Іванівна з гостями Свята

Давно досліджено, що перші поетичні образи автор черпає із світу свого дитинства від краси землі, де зростав, від рідних людей, їх пісень і казок, які залишаються в пам'яті на все життя. «Не постаріє, мово-мамо, слівце ні одне, що в синах себе й талан свій упізнало і цілий вік не засина» – писав відомий поет Володимир Затуливітер. Криниця культури рідної землі все життя поїть митця. Такому чутливому й совісливому поету, як Володимир Затуливітер, був важливий іще й зворотний зв'язок: «…а тебе криниця в обличчя – з поцілунку – впізнає?» Чи прирощуєш ти своє, культуру своєї нації? Думається, що саме звідси у його поезії й прозі стиль неспішної немногослівної розмови старого діда із глибинки, душа якого ще береже смак волі, без ажитацій, помпезів і любовно-ліричних киселів. Безсумнівно: «Жени до верховіть свою мализну, коріннями довірену тобі». Тоді тебе розумітимуть не лише твої земляки, бо робота твоєї душі – твоя творчість – належатиме людям.

Учні Яблучненської ЗОШ читають вірші земляка

Земляки Володимира Затуливітра, змалечку зігріті Шевченковим словом, не зраджують рідної мови, хоч їхнє слобожанське село Яблучне розташоване у прикордонній зоні, та й за тою межею теж розмовляють українською, але адміністративно числяться за сусідньою державою. Ми пересвідчились, як школярі Яблучненської ЗОШ І-ІІІ ст. не лише чудово володіють українською, а й прекрасно освоюють її вершини – художню поезію й прозу. Давно відомо, що поезія Володимира Затуливітра непросто дається для читання, та група школярів достойно представила поезію земляка і була нагороджена оплесками слухачів, які зібрались у залі на традиційне щорічне Свято Володимира Затуливітра, приурочене дню його народження в останню зимову ніч.

Блискуче справились із завданням і юні екскурсоводи у Літературному музеї Володимира Затуливітра. Вони розповіли гостям про різні періоди життя і творчості свого талановитого земляка, про село Бучак у Канівських горах над Дніпром і проект Вадима Бородіна – розбудова Меморіалу на Козацькому шпилі, де похований Поет, про Затуливітрівські читання (цього літа – будуть уже П'ятнадцяті) та літературні вечори на Черкащині. Звісно, що широкий світогляд і висока духовність дітей – це велика заслуга педагогічного колективу Яблучненської школи, яким керує директор Лідія Ковака. Вона встигає і в Літературному музеї Володимира Затуливітра проводити зустрічі й змінювати виставкові експозиції, як його директор. Її підтримує голова селищної Кириківської ради Іван Мороз, який у своєму виступі на Святі виразив готовність прийняти на літній пленер художників Ягодкіних-Носенко, котрі зараз експонують у Києві виставку, присвячену пам'яті Володимира Затуливітра «В глинянім горщику сонця».

Як завжди дружно виступили члени Великописарівської літературної студії «Джерело натхнення» імені Володимира Затуливітра, керівник Ольга Котельниковаа. Найбільше порадували молоді студійці – школярі Назар Бережний та Настя Золотарьова.

Цього дня музей одержав цінні подарунки: від Великописарівського управління культури – книжки Поета з дарчими написами своїм нині вже покійним родичам. (Залишається загадкою їх походження); відома книжка доктора філологічних наук Анатолія Мойсієнка «Філологічні студії…» (Київ. 2015) та щойно видана книжка літературознавця, журналіста із Сумщини Віктора Капусти «Часорозбіжність» (Українська видавнича спілка ім. Ю. Липи. 2016), де кілька разів згадується Володимир Затуливітер і Яблучне, й Кириківка.

Світло на душі було нам від спогадів рідної сестри Поета Ніни Іванівни, що приїхала з Харкова, двоюрідного брата Миколи Павловича та його дружини Надії Володимирівни, яка досліджує їхній родовід. Легко й радісно від думки, що «Кровобіг століть» – культура наша – буде жити, допоки живуть такі розумні, свідомі й завзяті люди – господарі своєї землі.

Любов СНІСАР

Автор світлин Іван Сіденко

ТЕРОРИЗМ ПО-РОСІЙСЬКИ

ТРИ ДИВЕРСІЇ....

Саме той факт, що дві диверсії, одна з яких як помста «відступнику», а друга – удар по обороноздатності України, об'єднані метою дискредитувати в очах світу нашу країну – начебто некеровану й цілковито дестабілізовану, сталися в один день – аби посилити потужність удару, однозначно свідчить про російське походження тераків, як єдину серйозну для розгляду та аналізу версію. Але є ще одна, варта нашої уваги, – неналежне виконання службових обов'язків, одне слово, наше горезвісне головотяпство. Воно, звісно, присутнє. Та що гірше – за три роки війни не було жодної спроби його позбутися. Ну, й ворог, використовуючи, приміром, безпілотні літальні апарати, цим скористався. Нагадаю, що вибух у Балаклії – третій інцидент такого

Закінчення. Початок на 1-й стор.

характеру. Перший стався 9 червня 2014 року, коли на колону, яка перевозила боєприпаси з Балаклії, на межі Харківської та Донецької областей був скоєний напад ДРГ. 26 грудня 2015 року – вибух складів артилерійських снарядів поблизу Сватового на Луганщині. Тоді снаряди розліталися в радіусі 30 кілометрів. Після цього теракту навіть висновки зробили: для забезпечення військових баз, складів і арсеналів цього року виділено 92,3 мільйона гривень проти минулорічних 56,2 млн. Куди пішли ці гроші? Якщо ворог, як вважають експерти, скористався авіаційними безпілотними комплексами, то замість остогидлих голосінь, начебто супроти них «встояти не було сили», чому б не закупити сучасні розробки тієї ж «Укрспецтехніки», яка пропонує анклав, що міг би виконувати функцію прикриття складів, або комплекс «Буковель», виробництва ще одного приватного підприємства – «Проксимуса». Про доцільність їх застосування говорить директор Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння Валентин Бадрак.

І ще одне. Як на мій цивільний погляд, обороноздатність країни, особливо, на четвертому році війни, передбачає і посилену охорону складів з боєприпасами, зокрема, наближених до лінії фронту. Безпеку такого тилу – з арсеналами зброї – мали б гарантувати із землі і неба спеціальні підрозділи з навченими на те людьми. Військовий експерт Ігор Козій вважає, що на воєнний час «зазвичай розгортаються так звані дивізії чи бригади охорони тилу. Арсенали – одне з ключових завдань, які повинні підпадати під охорону тилу. У нас хоч одна бригада охорони тилу розгорнута?» Далебі сподіватися…

Не враховувати очевидну реальність – російський тероризм і розводити сентенції про обороноздатність країни, це, м'яко кажучи, свідчення непрофесійності. І ще одне: навряд чи варто нам сподіватися на летальну зброю від інших країн, якщо її охоронятимуть неадекватні люди.

Марія БАЗЕЛЮК

МОМЕНТ ІСТИНИ

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА

Закінчення. Початок на 11-й стор.

А полковник, тот, что только что дирижировал, не выдерживает и сам занимает очередь, а майор отстреливает свидетелей, бьющихся в истерике детей и стариков.

– Кончай! По машинам!

А сзади уже следующее подразделение. И опять остановка, и я не могу удержать своих связистов, которые тоже уже становятся в новые очереди, а телефонисточки мои давятся от хохота, а у меня тошнота подступает к горлу. До горизонта между гор тряпья, перевернутых повозок – трупы женщин, стариков, детей.

Шоссе освобождается для движения. Темнеет. Слева и справа немецкие фольварки. Получаем команду расположиться на ночлег. Это часть штаба нашей армии: командуючий артиллерии, ПВО, политотдел.

Мне и моему взводу управления достается фольварк в двух километрах от шоссе. Во всех комнатах трупы детей, стариков и изнасилованных и застреленных женщин. Мы так устали, что, не обращая на них внимания, ложимся на пол. между ними и засыпаем.

Весна, на земле первая зеленая трава, яркое горячее солнце. Дом наш островерхий, с флюгерами, в готическом стиле, крытый красной черепицей, вероятно, ему лет двести, двор, мощенный каменными плитами, которым лет пятьсот. В Европе мы, в Европе! Размечтался, и вдруг в распахнутые ворота входять две шестнадцатилетние девочки-немки. В глазах никакого страха, но жуткое беспокойство. Увидели меня, подбежали и, перебивая друг друга, на немецком языке пытаются мне объяснить что-то. Хотя языка я не знаю, но слышу слова «мутер», «фатер», «брудер». Мне становится понятно, что в обстановке панического бегства они где-то потеряли свою семью. Мне ужасно жалко их, я понимаю, что им надо из нашего штабного двора бежать куда глаза глядят и быстрее, и я говорю им:

– Муттер, фатер, брудер – нихт! – и показываю пальцем на вторые дальние ворота – туда, мол. И подталкиваю их. Тут они понимают меня, стремительно уходят, исчезают из поля зрения, и я с облегчением вздыхаю – хоть двух девочек спас, и направляюсь на второй этаж к своим телефонам, внимательно слежу за передвижением частей, но не проходит и двадцяти минут, как до меня со двора доносяться какие-то крики, вопли, смех, мат. Бросаюсь к окну. На ступеньках дома стоит майор А., а два сержанта вывернули руки, согнули в три погибели тех самих двух девочек, а напротив – вся штабармейская обслуга – шофера, ординарцы, писари, посыльные.

– Николаев, Сидоров, Харитонов, Пименов… – командует майор А. – Взять девочек за руки и ноги, юбки и блузки долой! В две шеренги становись! Ремни расстегнуть, штаны и кальсоны спустить! Справа и слева, по одному, начинай!

А. командует, а по лестнице из дома бегут и подстраиваются в шеренги мои связисты, мой взвод. А две «спасенные» мной девочки лежат на древних каменных плитах, руки в тисках, рты забиты косынками, ноги раздвинуты – они уже не пытаются вырываться из рук четырех сержантов, а пятый срывает и рвет на части их блузочки, лифчики, юбки, штанишки. Выбежали из дома мои телефонистки – смех и мат. А шеренги не уменьшаются, поднимаются одни, спускаються другие, а вокруг мучениц уже лужи крови, а шеренгам, гоготу и мату нет конца. Девчонки уже без сознания, а оргия продолжается. Гордо подбоченясь, командует майор А. Но вот поднимается последний, и на два полутрупа набрасываются палачи-сержанты. Майор А. вытаскивает из кобуры наган и стреляет в окровавленные рты мучениц, и сержанты тащат их изуродованные тела в свинарник, и голодне свинки начинают отрывать у них уши, носы, груди, и через несколько минут от них остаються только два черепа, кости, позвонки. Мне страшно, отвратительно. Внезапно к горлу подкатывает тошнота, и меня выворачивает наизнанку. Майор А. – боже, какой подлец! Я не могу работать, выбегаю из дома, не разбирая дороги, иду куда-то, возвращаюсь, я не могу, я должен заглянуть в свинарник. Передо мной налитые кровью свинные глаза, а среди соломы, свиного помета два черепа, челюсть, несколько позвонков и костей и два золотих крестика – две «спасенные» мной девочки.

В этом году (2016) Леониду Николаевичу исполнится 93 года.»

Ми не маємо права програти цю війну. У нас страшний ворог. Накал інформаційної війни проти нас надто нагадує роки Другої світової війни. Наша симетрична відповідь – це створення військ інформаційної контрпропаганди. Гібридна війна – це тотальна війна. І інформаційна її складова – надважлива.

 ЕНЕРГЕТИЧНА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

ДЕРЖАВНИЙ РЕГУЛЯТОР СЛУЖИТЬ МОНОПОЛІСТАМ

або Кому заважає зелена енергетика

Наталка ПРУДКА

Успішність будь-якої країни залежить від інвестиційно привабливого клімату для ведення бізнесу – це податкові стимули, дешеві кредити, безкоштовне приєднання до державних інфраструктурних комунікацій для підприємств, що започатковують новий бізнес. Але в Україні створюють умови з точністю до навпаки – часто на догоду монополістам вибудовують перепони, здолати які не під силу малому бізнесу.

Так державний регулятор – Національна комісія, що здійснює державне регулювання в сфері енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) – обманним шляхом спробував в рази підняти плату за приєднання до електричних мереж електроустановок малої потужності – від 160 кВт до 5000 кВт. Але це зумовило широкий резонанс в експертному середовищі. Про кричущі порушення законодавства державним регулятором доповіли очільнику уряду Володимиру Гройсману, тому дію виданої постанови поки що призупинили, і схоже, що під тиском профільних громадських організацій її взагалі скасують. Бізнес завмер в очікуванні, що ж буде далі, потенційні інвестори готові піти з нашого ринку, якщо непомірно високу плату не скасують.

УДАР ПО ЗЕЛЕНІЙ ЕНЕРГЕТИЦІ

Найбільшу занепокоєність висловлюють захисники інтересів зеленої енергетики, бурхливий сплеск якої в приватному секторі почався після того, як в 2015 році парламент (http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/514-19) ухвалив закон №514 на підтримку розвитку альтернативної енергетики. Закон зобов'язав обленерго купувати надлишки енергії у власників приватних будинків, обладнаних сонячними електростанціями. Відразу ж кількість домогосподарств з сонячними панелями на дахах почала збільшуватися семимильними темпами. Так протягом 2016 року потужності сонячних панелей приватних домогосподарств зросли в 7 разів.

Всього в Україні понад 6,5 млн приватних домогосподарств, які реально можуть стати підприємцями і заробляти кошти з допомогою сонячних панелей на дахах своїх будинків. Схоже, така перспектива сонячної експансії налякала монополістів – вони не планують пускати на цей дуже привабливий ринок нову генерацію малих підприємців. Крім того, поява величезної кількості нових малих електростанцій, розташованих на дахах, вимагає змін в управлінні енергосистемою – над вирішенням цієї проблеми вже інтенсивно працюють в західних країнах і, зокрема, в Німеччині.

Проблема модернізації німецьких локальних мереж виявилася настільки серйозною, що там держава призупинила розвиток зеленої енергетики – з цією метою до 2019 року введені щорічні квоти на запуск нових потужностей вітрових (2,8 тис. МВт) та сонячних станцій (2,5 тис. МВт), тобто, щороку вводять в експлуатацію еквівалент більше 5-ти наших енергоблоків АЕС по 1 тис МВт. І якщо раніше держава надавала субсидії у вигляді високих закупівельних тарифів – 75 євроцентів за зелену кВт-год, то тепер – лише 2 євроценти (це приблизно наші 60 коп.). В сонячну та вітряну погоду там буває надлишок виробництва електроенергії, частину з якої експортують, а решту безкоштовно роздають на біржі, або ж навіть знищують шляхом спалювання – щороку Німеччина на це витрачає до 700 млн євро. Безперечно, така перспектива не радує наших енергетичних монополістів.

Щоб захистити їхні інтереси, схоже, що національний регулятор і вирішив запровадити потужне цінове обмеження на приєднання до мереж – тоді більшості потенційних виробників зеленої електроенергії вартість приєднання стане недосяжною. «Постанова призведе до підвищення вартості приєднання сонячних та вітрових електростанцій в декілька разів, а це позбавить проекти інвестиційної привабливості», – запевнили в Українській Асоціації відновлювальної енергетики. З різким протестом також виступив член президії Асоціації операторів розподільчих мереж Олександр Киричок: «Ставки на нестандартне приєднання зеленої генерації потрібно знизити».

ВИЯВЛЕНІ МАХІНАЦІЇ

Гострі дискусії спалахнули відразу після того, як 31 січня Національна комісія, що здійснює державне регулювання в сфері енергетики та комунальних послуг постановою №148 (http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0148874-17) затвердила питому вартість нестандартного приєднання до електромереж на 2017 рік. Але документ не вступив у дію, адже його не опублікували в газеті «Урядовий кур'єр». З огляду на те, що в діях національного регулятора експерти виявили маніпуляції з документами для розрахунку вартості приєднання до мереж, на які посилається НКРЕКП, постанову обіцяють скасувати, – про це редакції стало відомо із власних джерел, наближених до влади. Експерти стверджують, що ухвалена постанова ще й суперечить чинному законодавству.

«Думаю, що постанова не вступить у дію, бо це не реально, щоб «таке» працювало – вона не правильна ні по суті, ні по букві закону. Деякі документи, на які посилається регулятор, вже втратили чинність. Створено прецедент для Антимонопольного комітету, адже вартість приєднання малої потужності до електромереж в різних областях відрізняється в рази. Регулятор повинен розробити іншу методику», – заявив колишній член НКРЕКП Андрій Геруса круглому столі в Торгово-промисловій палаті на тему зростання вартості приєднання до мереж та викликам зеленій енергетиці.

Звинувачення лунали й від інших учасників зібрання. «По суті, Комісія розрахувала тарифи, посилаючись на документи, яких вона взагалі не має, або ж не має права їх використовувати – це ознаки масштабної махінації. З боку влади відбувається ганебне і незаконне руйнування альтернативної енергетики, малого та середнього бізнесу. НКРЕКП ухвалила постанову, згідно з якою, за оцінкою галузевих експертів, підвищила вартість приєднання до мереж фактично в 6 разів», – заявив на вищезгаданому круглому столі голова парламентського комітету з питань промислової політики та підприємництва народний депутат Віктор Галасюк.

За його даними, як тільки регулятор ухвалив вищезгадану постанову, відразу ж посипалися звернення профільних організацій по допомогу. Щоб зрозуміти, на чому ґрунтується це обурення, депутат Галасюк спрямував свій запит керівникові НКРЕКП Дмитру Вовку з вимогою надати документи, на базі яких встановлено вартість нестандартного приєднання до мереж. Одночасно він звернувся і в аудиторську компанію Deloitte&Touche, яка спільно з Ernst&Young оцінювала активи всіх обленерго. Державний регулятор затягнув із відповіддю аж до 6 березня, а от аудиторська компанія відреагувала миттєво і звинуватила регулятора в неправдивій інформації, розтиражованій ним у пресі.

«Я отримав чітку відповідь: Deloitte& Touche не проводила оцінку тих компаній, на які посилається НКРЕКП з метою визначення питомої вартості нестандартного приєднання електроустановок до мереж», – повідомив Віктор Галасюк.

«Інвестори в шоковому стані, згортають інвестиційні проекти. Це виглядає як масштабна махінація, яка заслуговує на розслідування НАБУ. Державний регулятор на чолі з Дмитром Вовком різко збільшив вартість приєднання до електромереж, що нанесло сильний удар по новим виробництвам, будівництву і практично вбило «зелену» генерацію, – написав у Фейсбуці (https://www.facebook.com/Halasiuk/posts/1891137044495258) Віктор Галасюк.

Відразу ж відреагував і партнер аудиторської компанії Deloitte&Touche, (http://www.epravda.com.ua/rus/columns/2017/02/17/621095/) керівник оціночної практики Артур Огаджанян – він підтвердив, що НКРЕКП «жодного разу не зверталася до нас за консультацією і не інформувала про свої наміри використовувати нашу оцінку з метою розрахунку плати за приєднання до мереж».

Щоб виправити ситуацію з розрахунку плати за приєднання до мереж, Огаджанян радить негайно скасувати вищезгадану постанову №148, а заодно і (http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1485-16) постанову НКРЕКП від 7 листопада 2016 року №1946 «Про затвердження Змін до Методики розрахунку плати за приєднання електроустановок до електричних мереж».

Регулятор через пресу тиражував інформацію про те, що базою для суттєвого підвищення плати за приєднання нібито стала затверджена Фондом державного майна Методика оцінки активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках в сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії. «Однак ця Методика не має ніякого відношення до питання розрахунку плати за приєднання електроустановок до мереж», – повідомив Артур Огаджанян.

«Замість оцінки реальної вартості приєднання електроустановки потужністю 1 кВт, пропонується абстрактна ставка, що залежить від вартості активів обленерго з урахуванням їхньої зношеності. Мета таких змін – закласти «чайові» у вартість приєднання», – вважає виконавчий директор CASE Україна Дмитро Боярчук. На його думку, в такий спосіб НКРЕКП намагається легалізувати тіньові платежі, адже оголошені ставки – це приблизно ті суми, які неофіційно платили підприємства за приєднання до мереж.

Як стверджують експерти, постанову №148 Регулятор ухвалив в угоду монополістам. За даними, Віктора Галасюка, він особисто поінформував прем'єра Гройсмана про суть того, що відбувається: «Я звернувся до прем'єра, щоб попередити вступ в силу постанови №148 і не друкувати її». Але поки що питання «зависло», хоча, більшість експертів наполягає на повному скасуванні плати за приєднання до мереж. Теоретично це можливо, але з огляду на шалену корумпованість обленерго, які за рахунок приєднання до мереж нових споживачів наживають мільярди чайових, це малоймовірно.

СКАСУВАТИ ПЛАТУ ЗА ПРИЄДНАННЯ ДО МЕРЕЖ?

Якою повинна стати плата за приєднання до електромереж? Багато експертів схиляється до думки, що Україні варто перейняти досвід США, Ізраїлю та інших високо розвинутих країн, де плата була скасована, тому там відразу ж почався бурхливий розвиток альтернативної енергетики та малого і середнього бізнесу.

«Коли Ізраїль створював власну державу, там почали з індустріалізації країни, яка базувалася на створюваній ефективній інфраструктурі для бізнесу, що народжувався. Тоді умови були набагато гірші, ніж сьогодні в Україні. Але на законодавчому рівні було визначено, що кожне підприємство має право на безкоштовне приєднання до електричних мереж та водопостачання», – повідомив на вищезгаданому круглому столі директор Українсько-ізраїльського інституту стратегічних досліджень Альберт Фельдман.

Проте наскрізь пронизаним корупцією державним органам управління, скоріше за все, не вистачить волі на такий сміливий крок заради індустріалізації власної держави. А от скасувати постанову №148, схоже, таки доведеться, адже це загрожує ударом не лише по зеленій енергетиці, а й по всім підприємствам малого та середнього бізнесу, промисловим та сільськогосподарським підприємствам.

НАВІЩО РОЗВИВАТИ ЗЕЛЕНУ ЕНЕРГЕТИКУ?

Нарощувати потужності зеленої енергетики потрібно не лише тому, що вона дозволяє скорочувати викиди парникових газів, – виробництво з альтернативних джерел ще й сприяє демонополізації традиційної енергетики – теплової та атомної. Але Україна дуже відстає від світових лідерів по впровадженню зеленої енергетики: частка відновлювальних джерел (без урахування ГЕС і ГАЕС) в нашому енергобалансі досягла лише 1,2%, хоча це в 10 разів більше, ніж було в 2006 році. Але рішення НКРЕКП може покласти край такій позитивній тенденції.

Водночас енергетичні стратегії Данії, Швеції, Ісландії планують до 2050 року на 100% використовувати лише відновлювальні джерела енергії. Водночас Німеччина до того часу планує виробляти 80% зеленої електроенергії у загальній структурі виробництва.

Розвиваючи зелену енергетику, Україна поступово уникатиме залежності від імпортованих енергоносіїв, в основному газу. Поставленої мети можна досягти за рахунок інтенсивного розвитку відновлювальної енергетики. До того ж, в директивах ЄС, запроваджувати які зобов'язана і Україна, встановлено індикативний показник відновлювальної енергетики – до 2020 року її частка в енергобалансі держави повинна зрости до 20%.

Цілком імовірно, що позитивна динаміка зеленої енергетики насторожила енергетичних монополістів – як виробників, так і постачальників електроенергії, тому вони спробували вплинути на рішення НКРЕКП про запровадження захмарної платні за приєднання до мереж, щоб відсікти малопотужних, але багато чисельних конкурентів.

ЗЕЛЕНА ЕНЕРГЕТИКА – «ГОЛОВНИЙ БІЛЬ» НЕ ЛИШЕ ОБЛЕНЕРГО

Поява величезної кількості нових джерел генерації електроенергії, що приєднані до старих розподільчих мереж, зумовлює необхідність змін в управлінні енергосистемою та приведення мереж до сучасного рівня безпеки та захисту від кібератак. А це надзвичайно важливо для України, яка планує інтегруватися з єдиною європейською енергосистемою ENTSO. «Інтеграція (*західної енергосистеми.* – **Ред.**) зі сходом можлива лише за умови, що все обладнання відповідатиме стандартам ЄС», – повідомив редакції керівник підрозділу німецької PhoenixContact Едуард Петкау. А це додаткові витрати, чого так не люблять робити наші монополісти.

Поки що ж основні генеруючі джерела енергії – ТЕС і АЕС – подають всю вироблену електроенергію у високовольтні мережі електропередач – напругою від 380 кВ до 750 кВ. Потім високовольтними лініями струм через трансформаторні підстанції подається в розподільчі, або як їх називають, локальні мережі обленерго, до яких приєднана більшість споживачів. А управління всією енергосистемою держави здійснює єдиний диспетчерський центр – НЕК «Укренерго», регіональні представництва якого є в кожній області.

Стрімкий розвиток відновлювальних джерел енергії вимагає кардинальних змін – цю проблему вже активно вирішують в Німеччині, де за останні 20 років кількість генеруючих електростанцій зросла з 200-т до 2-х мільйонів, а відповідальність за управління мережами, включаючи стабільність частоти (50 Гц), повністю покладено на постачальників електроенергії. «Створені раніше локальні мережі не були розраховані на появу такої кількості генеруючих джерел, тому виникла потреба в модернізації через перевантаження», – повідомив регіональний представник MAUELL Вольфганг Фрідріх на Міжнародній енергетичній конференції в Німеччині на початку березня.

Очевидно, що українські енергопостачальники не готові до таких змін, тому й вирішили просто «вбити» зелену генерацію. Остаточно вирішити цю проблему повинні керівники державного рівня, зваживши доцільність та економічну вигоду для України.

ЗА ТЕБЕ, СВЯТА УКРАЇНО!

ПІВДЕННЕ НАДЗБРУЧЧЯ

У ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАННЯХ ОУН, УПА

Чортківський надрайон ОУН

КНИГА ДРУГА
НЕСТОР МИЗАК

Вшануймо усіх нам невідомих, але відомих Богові Героїв України. Хай на пам'ятниках нашим Героям не стоїть напис «Невідомому воїнові революції», а стоїть напис «Відомому Богові Героєві України!»

Усі вони жили, боролися, страждали і гинули за Україну, що була, є і буде нашим шляхом до Бога! Вони вічно житимуть в душі Нації!

Ярослав Стецько, 1981 р.

«В книзі описано події, які відбуваються на території Тернопільщини. Загони УПА вчинили тут відчайдушний героїчний опір поневолювачам. Книга ця – великий вклад у висвітлення нашої новітньої історії. Вона допоможе розвінчати більшовицькі фальсифікації про ОУН, УПА і через це заслуговує на підтримку широкої громадськості», – пише Голова Конгресу Українських Націоналістів, народний депутат України Слава Стецько, 31-VII-1998 р. М. Міхновський, ідеолог українського націоналізму ще на світанку XX століття писав, що не можна зупинити націю, яка ламає кайдани, прокинувшись до життя. Адже кожний народ має святе право жити власним життям. І боротьба українців, започаткована національно-визвольним рухом за Українську Самостійну Соборну Державу 1917–1920 рр., стала логічним продовженням відродження духовних сил народу в сорокових–п'ятдесятих роках.

З відозви Української Національної Ради 1-XI-1918 р. у Львові писалось: «Український народе! Голосимо тобі вість про твоє визволення з віковічної неволі. Ти – господар Землі. Доля Української держави в твоїх руках. Ти станеш, як непохитний мур, і відіб'єш усі ворожі замахи на Українську Державу.»

Перший розділ книги – в ім'я соборності.

13-XI-1918 р. Українська національна Рада затвердила Тимчасовий закон про самостійність західноукраїнських земель колишньої Австро-Угорщини та проголосила ЗУНР (Західно-Українську Народну Республіку). Уряд ЗУНР негайно приступив до державотворчого життя, задекларувавши в програмних документах загальне виборне право, рівність громадян перед законом, незалежно від стану, віри, мови, соціальний захист, аграрну реформу тощо. І населення Східної Галичини рішуче стало на захист таких ідеалів. Українці Чорткова беруть владу в свої руки. Військовою операцією керував комендант Чортківського гарнізону, отаман Василь Оробко, майбутній командир XIV бригади Української Галицької Армії. Одначе ІІ Річ Посполита такий хід подій сприймає по-своєму, недобре. Бо хотіла запанувати надовго над українцями. Тут і народжується Українська Галицька Армія. Наша Армія не мала достатньо зброї та амуніції, але добре протистояла полякам. УГА об'єднує сили всіх бригад Українського Січового Стрілецтва і звільняє міста Чортків, Гусятин, Товсте, Ягільницю, Заліщики. До рук галичан переходять великі трофеї – багато польської артилерії, кілька сот полонених. 15-VI УГА здобула Тернопіль. Фронтові частини з великим натхненням йшли у бій. А всі ті хлопці, які тільки могли, ринули до війська, щоб поповнити його ряди. З лікарень виривалися ті вояки та старшини, які ще мали незагоєні рани, але спішили на фронт. На прикладах Чортківського пролому в молодого покоління з'являлась віра, запал до боротьби. І через двадцять років вояки УПА повторили подвиг своїх батьків.

Йшли з набійницями без патронів, рушницями без багнетів, змучені, голодні, холодні, але нескорені. Йшли у безвість, на допомогу Армії УНР, що знемагала у війні з більшовизмом з надією визволити столицю Київ. Поляки відкрито показували своє панування в Східній Галичині, як окупанта. Почали мстити українцям. Створювали концентраційні табори у Вадовіцах, Бересті та інших міста і селах. Туди вони засилали вояків УПА, громадських і політичних діячів ЗУНР, греко-католицьких священиків – всіх тих людей, які були ядром нації. (В книзі наводяться тисячі прізвищ нескорених переможців.) Щонайперше – поляки-окупанти утискали мову. Бо знали, що без мови не буде нації. Почали будувати костьоли, польські школи. Був випадок, коли на весіллі хтось сказав тост на українській мові, то поляк перескочив в хату через вікно і багнетом проколов груди. Цей чоловік Смола загинув на місці. Страшні звірства творив окупант в концентраційному таборі Береза Картузька. Це були польські Соловки. Через них пройшли наші українці-патріоти майже з усіх сіл Чортківщини.

Великі надії у вихованні підростаючого покоління покладались на жінку-матір. Відкривались товариства «Союз українок». Організовувались походи до церкви на Службу Божу. А юнаки і дівчата йшли у табір у строях, де красувався тризуб на мазепинках і беретах у дівчат. Тоді польські шовіністи особливо лютували. Діяло товариство «Просвіта». Багато пам'ятників відкрито на тих землях Чорткова, які бачили стільки безчинств, звірств за часів окупації Польщі! Але не перевелись наші українці-патріоти. Народжувались покоління нових українців, з такими ж патріотичними думами, з такими ж серцями до волі. Кожний народ має святе право панувати на своїй Землі. Бо то Земля їхніх дідів і прадідів. А ми – не безхатченки. Ми – не безбатченки. Ми завжди будемо пам'ятати, що у перших лавах Визвольних Змагань за утвердження Західно-Української Народної Республіки йшли кращі з кращих сини і дочки рідної України, найкращі душпастирі Української греко-католицької церкви. Вони брали активну участь у творенні УГА, благословляючи стрільців на подвиг, ділили з ними радість перемог і біль дорогих нам втрат. Пам'ятаймо про це. Вічна їм слава і вічна їм пам'ять!

У вересні 1939 р., коли Червона армія, відповідно до договору з гітлерівською Німеччиною, увійшла на споконвічні західноукраїнські землі, почалася так звана «радянізація» Східної Галичини. Тут головною силою виступали полки, дивізії, конвойні та охоронні війська НКВС. Її метою було «істріблєніє вражеских елємєнтів і очістка територіі» нашого краю. На анексованих землях Галичини набрала чинності сталінська конституція і нормативні акти тоталітарної системи. Почались повсюдні страшні репресії. Спершу це вдарило по польських осадниках-колоністах, потім енкаведисти почали переслідувати національно свідомих українців: членів ОУН, інтелігенцію, просвітян, а також будували нові тюрми. В'язнів утримували в жахітливих умовах. Так, у Тернопільській в'язниці, яка була розрахована на 446 арештантів, перебувало 1790, у Чорткові, замість 275, розмістили 1290 осіб, приречених на смерть. Допити тривали вдень і вночі. Під гуркіт двигунів доносились крики катованих невинних жертв. Чулись безкінечні постріли і останні слова прощання з невимовною тугою за рідним домом, Україною.

В даному виданні автор Нестор Мизак наводить свідчення людей . Так, Р. Винник з м. Чорткова говорив наступне: «Ми піднялись на другий поверх. До стін були прибиті жінки. Не пам'ятаю чи безпосередньо до стіни чи в інший спосіб… Пам'ятаю якісь дошки. Одне слово, висіли жінки розп'яті. Зовсім голі. Груди були вирізані, очі виколоті.» Андрій з Бучацького району розповів наступне: «Коли я увійшов в цю камеру, то вздрів таке, що не міг повірити своїм очам. Мене охопив жах, бо на стіні я побачив розп'ятого юнака, а стіна і долівка були залиті кров'ю. Я кинувся в другий кут, але там лежав почорнілий труп. Неподалік од нього сиділо щось подібне до людини, з божевільними очима, страждальницьким виразом обличчя. В нього не було одного вуха, на правій руці не вистачало двох пальців, на пальцях ніг жодного нігтя – все вирвано з м'ясом. Нарешті він заговорив, і я ледь розібрав слова: «Боже, допоможи мені вийти звідси, дай мені змогу побачити братчиків та сестричок, тата й маму»

– Звідки й хто ти? – не витримав я.

– З Горшови, що біля Мельниці. Яківчук Петро…» «Мені ніяк не вірилось, – продовжував очевидець Андрій, що йому було 19 років, виглядав він на 50–60. Говорив, що з їх села тут багато по камерах. А в тій камері ми пробули ще два дні.»

Михайло Демків з Шидлівців Гусятинського району розповідав про липень того 1941 року, від чого і досі холоне кров у жилах та біль важко стискає серце за розтерзану юність: «З нашої камери, в котру накидали нас, як оселедців у бочку, щодня викликали на допит по кілька чоловік і повертали напівживих. У спецкатівні їх пекли вогнем, сікли металевими прутами, місили кованими чобітьми, раз у раз істерично вигукуючи: «Признавайтесь, подлеци, прохвости!» У відповідь – суворе і горде мовчання. І все ж люди були безсилі перед страшною машиною, яка раз у раз забирала їхні життя.

…Почалась війна. Нас виштовхали на тісне тюремне подвір'я і погнали до Збруччя на схід. По обидва боки від нас йшли розлютовані конвоїри з карабінами і вівчарками. Кожної миті чулись слова: «Шаг влєво, шаг вправо – расстрєл» – Яка то була важка дорога: пекло сонце, ми були обідрані, голодні. Скрізь було чути вибухи бомб і гуркіт гармат. Про перепочинок не було й мови. За Кам'янцем-Подільським нам кинули, як навмисне, по оселедцю і не дали ні краплі води. В обдертому колгоспному корівнику, в котрий нас загнали на ночівлю, знесилені люди жменями діставали з вибоїн і спрагло пили застояну, смердючу рідину. Як вони тяжко потім хворіли! Дорога ставала все важчою. Голодні люди вибігали з колони, кидались на буряччиння, горох, хапали недостигле колосся і нерідко розплачувались за це життям. Хто міг, ставав на шлях переховування і йшов на терністу дорогу життя дійти додому, до рідних Шидлівців. Михайло пізніше став боронити рідний край, пішов в УПА, загинув в одному з боїв. Я залишився в селі і підпільно діяв в ОУН, наближаючи той омріяний день вільної України.»

В даній книзі описано дуже багато свідчень очевидців тих страшних подій, тих лихоліть, що переніс український народ. Їх не забути! Ми не маємо морального права їх забути. З пам'яті людської такі події – факти просто не стираються. Вони в ній закарбувалися навічно.

По тюрмі Чорткова наводились дані, що було розстріляно 123 засуджених членів ОУН, які хотіли повстати і втекти. По місту Умань розстріляних і закопаних 767 в'язнів по контрреволюційних статтях.

Інші свідки описують тунель тюрми в Умані: «Коли його відкрили, то звідти вдарило таке повітря, що робітник знепритомнів. Приїхали німці з протигазними масками, але з тунелю несло таким важким повітрям, що ледве в масках вдалось побачити там складені людські трупи. Майже два тижні чекали, щоб освіжилося повітря і можна було виносити звідти трупи й перенести їх на цвинтар… З льоху винесли 863 трупи. На всіх виднілись сліди катування: у багатьох виколоті очі, відрізані вуха, розбиті голови, перерізане горло, зламані в ліктях руки й шкіра, задерта аж до плеча; багато трупів мали стріли в потилицю… Тлінні останки закатованих мучеників потім перевезли на місцевий цвинтар і поховали похристиянськи в шести братських могилах.» Автор книги «За тебе, свята Україно» Нестор Мизак подає список українських громадян Чортківського району, замучених і розстріляних НКВС у 1939 – 1941 рр. по кожному селу окремо. На сьогоднішній день у Центральному управлінні Служби безпеки України (м. Київ) зберігається неповний «Список расстреляных врагов народа в период военных действий на территории Украинской ССР» у кількості 1420 громадян. З цього переліку автором виокремлено прізвища 753 розстріляних в Умані. Частина з них ідентифіковані. Це уродженці Борщівського, Гусятинського, Чортківського, Заліщицького районів.

В Уманській катівні лягли кістками зовсім юні молоді хлопці та дівчата, виснажені галицькі хлібороби, інтелігенція, встеливши трупами кривавий кремлівський шлях до соціалізму. Совіти добивали останніх, ще напівживих жертв. Отакий він, тернистий шлях до свободи пройшов наш народ. А деякі… начіпляють на свої груди цілі комплекти медалей, а тоді й паклюжать національні святині. Та від пільг існуючої держави не відмовляються. А їм би, як нікому іншому, слід пам'ятати більшовицькі людиновбивчі методи українців-патріотів. Слава Богу, що поволі воскресає наша пам'ять про мужні українські родини Січових стрільців, ОУН, УПА, а також творців новітньої славетної історії. Ця пам'ять осяває нам шлях на майбутнє, бо є чому повчитись в наших героїв минулого. Вони жили і діяли заради святої ідеї свободи та незалежності своєї держави. Задля цього вони себе віддавали сповна і на вівтар слави, честі і гідності життя свого не шкодували. З ордами завойовників розправлялись, як годиться бійцеві. А у підпільних виданнях писалось наступне: «…Це українські повстанці розплачувались з катом-наїзником за грабіж української землі, за стогін болісний катованих батьків і братів, за сльози зневажених матерів і сестер, за збиткування безжалісне над дітьми малими. За руїну»…

За віру і націю гинули:
Не візьмеш нас живими, кате
Не насмієшся з наших мук.
В бою ми гинем за Вкраїну
Завтра повстане син і внук.

Нехай знають наші діти і внуки ту гірку правду нашої кривавої історії. І бережуть Україну! Сьогодні путінські московити ще лютіші від своїх попередників – енкаведистів. І їхня помста за нашу свободу буде встократ жахливішою, якщо ворог, боронь Боже, бодай на кілька днів окупує нашу землю...

Слава Україні! Героям слава!

М. КИСИЛЬОВА

НА ПУЛЬСІ

Князь Костянтин Острозький – покровитель війська

Спільна литовсько-польсько-українська бригада (ЛитПолУкрбриг) отримала свого патрона – князя Костянтина Острозького. Таке рішення прийнято під час VIII сесії Міжпарламентської асамблеї Верховної Ради України, Сейму Литовської Республіки, Сейму і Сенату Республіки Польща 27–28 березня.

«Асамблея ... висловлює задоволення з прийняття її патроном Великого литовського гетьмана князя Костянтина Острозького та підтримує ідею надання бригаді відповідного прапора», – йдеться у документі асамблеї.

Під час засідання голова підгрупи культурно-гуманітарної співпраці Асамблеї, польський сенатор Малгожата Копічко повідомила, що члени комісії з трьох країн прийняли це рішення одноголосно. За її словами, урочистості з цього приводу можуть відбутися в Любліні впродовж цього року.

Нагадаємо, що Костянтин Острозький (бл. 1460–1530) як великий гетьман Великого князівства Литовського в союзі з надвірним гетьманом Королівства Польського Янушем Сверчевським 8 вересня 1514 року здобули одну з найбільших перемог часів ВКЛ, розгромивши московські війська воєводи Івана Челядніна в битві під Оршею.

Литовсько-польсько-українська бригада нараховує 4,5 тис. бійців. Її штаб розташовується в м. Любліні (Польща).

За повідомленнями ЗМІ

 СИНИ ТВОЇ, УКРАЇНО!

МІСІОНЕР ДОБРА ТА СІЯЧ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ

«Природа дає щедро таланти тим людям, які можуть їх нести.»
В.Огризко, дипломат

У Золотій залі Українського фонду культури відбулася непересічна подія – урочистості, присвячені ювілею Анатолія Павловича Радзіховського, якого Борис Олійник назвав «людиною епохи ренесансу». Справедливість цих слів відчули присутні у привітаннях, котрі висловила справжня еліта України, серед яких дипломати Володимир Огризко, Дмитро Ткач, Валерій Цибух, громадські діячі Іван Драч, Михайло Онуфрійчук, Анатолій Раханський, народні артисти України Ніна Матвієнко, Анатолій Паламаренко, Віктор Гуцал, Світлана Глух, Андрій Демиденко, Олександр Василенко, заслужені та титуловані митці, директори науково-дослідницьких інститутів, письменники, художники, земляки-черкащани, рідні та друзі ювіляра.

Многіє літа для Анатолія Радзіховського

Надійшли привітання від Президента Національної академії наук України академіка Бориса Патона, Президента Національної академії медичних наук України академіка В.Цибалюка, ректора Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Шупика академіка Ю.Вороненка, які відзначили великий особистий внесок Анатолія Радзіховського у розвиток вітчизняної хірургії, створення власної хірургічної школи, вражаючий науковий доробок – 48 монографій, два двотомних хірургічних Атласи світового рівня. Почесну грамоту та відзнаку від Українського фонду культури за підписом його голови, Героя України Бориса Олійника вручив письменник О.Бакуменко. Найвищу нагороду Київського православ'я – Орден Святого Рівноапостольного князя Володимира І ст. та слова вдячності від Патріарха Київського та всієї Руси-України Філарета, передав протоієрей отець Віталій Клос. Надзвичайний та Повноважний посол республіки Хорватії в Україні Томіслав Відошевич підкреслив вагомість діяльності Анатолія Павловича у зміцненні дружніх відносин між двома державами.

Земляки-тальнівчани вітали ювіляра короваєм і почесною грамотою із занесенням у Книгу Пошани міста. Урочистості відбувалися на тлі художньої виставки, що демонструвала потужну енергетику людини, яка вміє передати свої почуття через художні образи. Програму творчого вечора блискуче провів Сергій Гальченко, український літературознавець, кандидат філологічних наук.

Якими ж стежками водила доля А.Радзіховського? Спочатку це рідна мальовнича Черкащина, де він народився у грізному 1942 році в місті Тальне, у багатодітній родині. Увага матері Катерини Кирилівни до проявів природніх талантів своїх вісьмох синів сприяла їхньому розвитку та становленню в суспільстві. А настанова батька Павла Олександровича – бути, насамперед, потрібним людям, прищепилася дітям на все життя. Мабуть, тому двоє із синів стали лікарями. Лікарем є й дружина Анатолія Павловича – Лілія Олександрівна, їхні син Олександр та онук Анатолій.

Доля привела Анатолія Павловича у медичний інститут ім.О.Богомольця, а потім практичні кроки дипломованого хірурга відбулися під патронатом відомої школи Героя України академіка О.Шалімова. Численні наукові розробки А.Радзіховського та унікальні раціоналізаторські пропозиції були спрямовані на головне – збереження здоров'я та життя людини. А.Радзіховський – автор 519 наукових праць, має 52 патенти, авторські свідоцтва і встигає приймати участь у всеукраїнських, міжнародних художніх виставках, має 27 персональних! Він член Національної спілки художників України, заслужений художник України, автор понад 350 художніх творів, понад 4,5 тисячі авторських малюнків до власних книжкових видань.

А.Радзіховський очолював клініку і кафедру загальної та невідкладної хірургії НМАПО імені П.Л.Шупика з 1989-го по 2016 рік, нині професор кафедри. Обраний академіком Української АН, Академії інженерних наук, Міжнародної Кадрової Академії, Академії Критики Мистецтва та Естетичних наук України та низки іноземних Академій. Він доктор медичних наук, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, одночасно володар багатьох мистецько-літературних премій, в тому числі, «Визнання», «Золотий Орфей», премії імені Володимира Винниченка.

Внесок А.Радзіховського у вітчизняну та світову медичну науку, освіту та мистецтво відзначені багатьма нагородами, серед яких є від президентів Азербайджану та Хорватії, Верховної ради України та Кабінету міністрів України.

А.Радзіховський пройшов тернистий шлях, як і все покоління, народжене у воєнні роки, але вольовий характер, прищеплена з дитинства любов до мистецтва зробили свою плідну справу. Підтримка дружини, яка стала не тільки берегинею родини, а й знавцем мистецтва, сприяла багатогранному розвитку Радзіховського вченого, художника, поета та громадського діяча. Поруч були відомі митці – народні художники України Віктор Шаталін, Анатолій Базилевич, Микола Стороженко, Олександр Скобліков, Андрій Чебикін, Анатолій Кущ, Петро Печорний, заслужені художники Микола Шелест, Оксана Полтавець-Гуйда та ін. А голова правління Українського фонду культури, поет Борис Олійник влучно сказав: «Радзіховський яскраво втілює в собі профіль нації, і якби земля рясніше родила таких людей, як він, нам би було світліше жити в цьому розхитаному, грішному, але посвоєму прекрасному світі. Він належить до рідкісно талановитих, самовіданних і доброзичливих людей, поєднує важку й небезпечну (як у сапера) професію хірурга (видатного хірурга!) з професією художника».

Не обійшла доля і його літературний талант. Як на мене, Радзіховський впевнено стоїть на поетичному Майдані, ведучи прицільний вогонь по недругах України. Його публіцистика суголосна іскрометному слову Кобзаря, до якого він ставиться із синівською любов'ю.

А.Радзіховський – майстер історичного та ліричного пейзажу. Його картини оспівують рідну Черкащину – «Околиця села», «Вечір на Черкащині», «Перший покіс». Запрошують помилуватися історичним Києвом «Замок Річарда», «Софія Київська», «Куточок Андріївського узвозу». Окрему оду він присвячує Хорватії, доля якої на шляху виборювання незалежності дуже близька і зрозуміла гуманістові Радзіховському. Це сталося ще під час його служби на Північному флоті, в розпал Карибської кризи, коли світ висів на волоску від ядерної війни. А 1994 року А.Радзіховського обрали членом Правління Асоціації «Україна – Світ» і президентом товариства «Україна – Хорватія».

Приваблює серія портретів друзів художника, рідних йому людей. У центрі експозиції – портрет батьків, як дань синівської любові та вдячності за життя і виховання. Недаремно, співаючи, Ніна Матвієнко віддавала уклін та пошану матері, а А.Паламаренко прочитав віршбаладу ювіляра «Святая матінка моя», в якому пронизливо звучить туга багатостраждального українського народу, «зомбованого на працю».

Академік Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури Михайло Криволапов назвав творчий шлях ювіляра «видатним явищем нашого часу». Дійсно, художні твори А.Радзіховського вирізняються самобутньою манерою, де вирує світло, прозора кольорова гама, що свідчить про його природнє творче обдарування. Художник вміє побудувати завершену композицію, розставити акценти, які впливають на виразність картини, що підтверджують серії творів: «Карпати», «Моя Черкащина», «Київські етюди».

На ювілейному вечорі презентували книгу-альбом А.Радзіховського «Спалах болю», в якому пульсує серце автора, стурбованого трагічним сьогоденням рідної України. Так, у своєму вірші «Доля України» автор простежує історію своєї багатостражденної держави і закликає, щоб люди єдналися «...від Сходу до Заходу, задля тебе, Україно, й козацького роду». Поет мріє, щоб «...множилось добро: в коморах сало й мед. Янтарні балики, і вина, і наливки. Віддячували їм стоколосом густим. Освячені теплом їх рук веселі нивки». Згадує Трипільську давнину, Орду, що запрягала у рабство наш народ, пише про Запорізьку Січ і Кобзаря, війну в Європі, сталінський терор і знову повертається до батьківської хати, до долі рідного народу. Його хвилює «Київ златоглавий, і синь Дніпра, і страсті Мельпомени...»

У книзі поєдналися поезія, графіка та живопис талановитої людини з великої літери, яка вміє відсіяти плевели від істинного зерна і чесно служити своєму народу. В кожному кроці А.Радзіховського відчувається безмежна любов до прекрасного, носієм якої і є сам ювіляр.

Валентина ЄФРЕМОВА,
мистецтвознавець, заслужений працівник культури України, член Правління УФК.
Світлина – від дружини митця

ЗА НАШУ І ВАШУ СВОБОДУ

У КИЄВІ ПІДТРИМАЛИ БІЛОРУСЬКУ ОПОЗИЦІЮ

25 березня у Білорусі відзначався День волі. Заходи ознаменувалися масовими затриманнями. На Дні волі у Мінську було затримано понад 700 людей. Серед затриманих були активісти, які давно проживають в Україні й займаються правозахисною та журналістською діяльністю, – Паліна Бродік, Ян Авсєюшкін, Євгенія Андреюк. У попередні дні в різних містах Білорусі було заарештовано близько 300 осіб.

Протягом місяця у Білорусі затримали близько 70 журналістів, серед них і представники іноземних ЗМІ. При цьому, дозвіл на роботу, акредитація не бралися правоохоронцями до уваги. Так, у суботу, 25 березня, під час Дня волі затримали британського журналіста Філіпа Уорвіка, який працює на англомовну службу Міжнародного французького радіо (RFI) і радіостанцію Deutsche Welle. Про це повідомила правозахисна організація «Весна». Після того, як Уорвіка відпустили, журналіст розповів, що його били і не дозволяли зв'язатися з посольством. У Білорусі переслідування владою журналістів не припиняється ні на день. У результаті розгону акції День волі, були затримані співробітники телеканалу «Белсат» в Мінську, Бобруйську, Гомелі. Робочий тиждень у Мінську також почався з судів над журналістом «Белсат» Олександром Борозенком, Денисом Івашиним з «Информнапалма» і Артемом Сізінцевим з «Радіо Рація». У Білоруській асоціації журналістів повідомили про затримання близько 25 представників ЗМІ, 20 з яких були відпущені.

Біля посольства Білорусі в Україні відбувся мітинг на підтримку білоруської опозиції режиму президента Олександра Лукашенка. Акція на підтримку репресованих білоруських активістів, що проходила у Києві біля посольства Республіки

Білорусь, зібрала понад 100 учасників, серед яких були представники українських громадських організацій, зокрема, активісти студентських організацій Києва, товариства «Просвіта», «Соловецького братства», а також представники КУНу, Української партії та воїни з добровольчого батальйону ОУН. Акція відбувалась під гаслом «За Нашу і Вашу свободу!» та присвячувались 99-ій річниці БНР.

Вечором того ж дня в гостинному приміщенні Музею Івана Гончара відбувся поетично-пісенний вечір, проведений Білоруським земляцтвом у Києві разом із українськими активістами, які прийшли на його запрошення. У їх натхненному виконанні прозвучали твори класиків та сучасних поетів Білорусі, а у виконанні Хору імені Леопольда Ященка та гостей мистецького заходу пролунав Національний гімн білоруських сябрів «Пагоня» та прозвучали інші патріотичні білоруські пісні.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

На світлинах: у столиці України підтримали білоруську опозицію. Фото автора.

НАЦІОНАЛЬНЕ СВЯТО

Україна вперше відзначила День добровольця

14 березня Україна вперше відзначила День українського добровольця. 17 січня 2017 р., Верховна Рада України ухвалила постанову № 4261 про встановлення в Україні цього свята.

Свято встановлене з метою вшанування мужності та героїзму захисників незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, сприяння дальшому зміцненню патріотичного духу в суспільстві, посиленню суспільної уваги та турботи до учасників добровольчих формувань та на підтримку ініціативи громадськості.

По всій країні відбулися заходи з відзначення Дня українського добровольця, а на Майдані Незалежності працювала фотовиставка під відкритим небом «Воїни. Історія українського війська». Експозиція дає змогу зазирнути в минуле та подивитися, якими були однострої та зброя українських воїнів у різні історичні епохи.

Феномен добровольства – з давніх давен притаманний українцям, але найновіший приклад – це Революція Гідності та початок воєнних дій на сході нашої держави, коли тисячі звичайних українських громадян, кинувши усі справи, власні родини і домівки – спочатку пішли на Майдани країни, протестуючи проти антидержавної

політики, а потім першими ж протистояли добре озброєним кремлівським окупантам, самовіддано боронячи українську землю. Саме з лав добровольців Самооборони Майдану і був сформований перший добровольчий батальйон Національної Гвардії. Нині на Донбасі нараховують близько 40 добровольчих батальйонів.

Нагадаємо, що навесні 2014 року була зафіксована рекордна явка у військкомати країни. Саме завдяки добровольцям – мужності українських вояків і волонтерів, їхній відданості національним інтересам держави і щирому патріотизмові вдалося зупинити російського агресора.

Вічна пам'ять усім тим героям, які поклали на вівтар служіння Нації і Державі найдорожче – власне життя.

Слава Україні!

Слава українським добровольцям!

Прес-служба КУН

НАША МОВА КАЛИНОВА...

ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

Неправильно	Правильно
Казино…	Казино…
Потрібні каменщики…	Потрібні муляри…
Боятися штормової качки…	Боятися штормової хитавиці…
Коньюктивіт…	Кон'юнктивіт…
Вогняночервоний колір…	Вогняно-червоний колір…
Гнусна людина…	Огидна людина…
Многостраждальна Україна…	Багатостраждальна (стражденна) Україна…
Непростима безвідповідальність…	Непрощенна безвідповідальність…
Противоположний берег…	Протилежний берег…
Ровенська область…	Рівненська область…
Зайнятися господарством…	Господарювати (поратися по господарству)…
Одержить могутній імпульс…	Набуде могутнього імпульсу…
Одобрити проект…	Схвалити проект…
Перевернути сторінку…	Перегорнути сторінку…
Переженилися вони на місцевих красунях…	Поодружувалися вони з місцевими красунями…
Перемінити розмову…	Змінити розмову…
Замикаючий…	Замикальний…
Існуюче мито…	Чинне мито…
Оживший…	Ожилий…
Озабочений вигляд…	Заклопотаний (занепокоєний) вигляд…

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Практичні посібники Марії Волощак **«Особливості правопису, відмінювання та походження імен», «Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання», «Збірник мовностилістичних порад лінгвістів, літературознавців, публіцистів», «Складні випадки правопису та відмінювання прізвищ і географічних назв»**, рекомендовані Міністерством освіти і науки України, можна замовити тел. (095) 718-98-00, (044) 353-19-77, (068) 789-59-12, **e-mail**: vmu1972@ukr.net

ГЕРОЯМ – СЛАВА!

ОСТАННІЙ БІЙ ВІДДІЛУ УПА «БАЗАР»

30 березня 1944 р. – в Бородянському районі на Київщині прийняв останній бій відділ УПА «Базар». Мета повстанців – перейти за залізничну колію Сарни – Київ і, отаборившись там, перечекати снігові. Однак відділ затримується через збір харчів і збивається з дороги. 30 березня 1944 року зранку повстанці підходять до с.Мигалки, в якому повно червоних, до того ж установлені пости на річці. Зав'язується перестрілка, деякі повстанці, які пішли за харчами і зайшли вглиб села, потрапляють до рук НКВС. Тут наступають війська НКВС і починається бій, який тривав від 15-ї години до пізнього вечора. Після бою біля с.Мигалки тодішній голова селища, який повернувся покаліченим з фронту, наказав молодим дівчатам – 20-річній Ганні Герасименко та її молодшій сестрі Зінаїді (по чоловіку прізвище Ткачук) та чоловіку похилого віку копати велику яму. «Це бандери», – пояснював голова.

Біля крайніх хат лежали вбиті троє молодих хлопців, одного з яких Ганна впізнала – він до них заходив напередодні з іншими повстанцями, які «не робили шкоди, а тільки просили поїсти, і мати Ганни поставила йому по поранену руку півхлібини». На околиці села Мигалки Бородянського району (за три кілометри від залізничної станції Тетерів, 80 км – від Києва, в 1944 році належало до Радомишльського району Житомирської області) є могила з хрестом, який встановив у 2005 році місцевий житель. Неподалік пам'ятник з табличкою «Вічна пам'ять воїнам Української Повстанської Армії, які в нерівному бою за волю України загинули тут 30 березня 1944 року».

Istpravda.com.ua

МИ ДІТИ ТВОЇ, УКРАЇНО

ПІСНЯ Й ПОЕЗІЯ –

визначальна складова українського характеру

В усі часи подніпрянські автохтони, тобто українці, які розселилися від Сяну до Дону і далі доокруж, жили мистецтвом, яке прикрашало побут, одяг, будівлі. А що вже тих пісень і казок – видимо-невидимо! Така наша нація співуча й поетична.

У смт. Велика Писарівка на Сумщині з 2014 р. працює літературна студія «Джерело натхнення» імені Володимира Затуливітра. Керівник студії Ольга Котельникова. Вік студійців – від школярів до пенсіонерів. І хоч професійних поетів іще немає, але декотрі студійці уже видали по дві й більше книжки. Звісно, їм дуже потрібні уроки поетичної майстерності, але ж доводиться самонавчатись на добрій поезії. Та разом з тим, щирість і відвертість почуттів і визрілих думок, які не одну ніч не дають спати й велять хапатись за перо, варто оприлюднити. Поет, який себе шанує, не поспішає друкуватись, а відточує свою майстерність і виважує думки. Це добре й необхідно молодим – у них попереду навчання і гори світової поезії, яку вони перечитають і збагатяться досвідом великих. А людям, які все життя працювали, ростили дітей, клопотались про добробут родини, ніколи було прислухатись до себе. Лише тепер, давно на пенсії, можна вилити душу на папір. Тож просимо не судити строго й написати відгуки на адресу: Ользі Котельниковій, вул. Борців революції, б. 6, кв. 4, смт. Велика Писарівка Сумської обл., 42800.

Ольга КОТЕЛЬНИКОВА

МОЯ ВЕСЕЛКА

Коли душа моя засумувала,
На небі чорна хмара пропливала.
До Господа душа моя молилась.
Та лиш сльоза з очей моїх
скотилась,

Як в небі засвітилася веселка
І силу черпала із моїх сліз озерка.

СПОВІДЬ ДУШІ

Скоро в небо полину я птахом
Над деревами, річкою, дахом,
Десь із хмарами розчинюся,
Вітром з поля до Тебе озвуся,
І зорею до Тебе засяю,
Досягнувши блаженного Раю.
Згодом знову у світ народжуся,
Молитвами до Тебе озвуся.

Вічно круг цей я буду долати
І безсмертям його називати.

Назар БЕРЕЖНИЙ

* * *

Тарас живий. Він дивиться
на мене
З портрета, запнутого рушником,
Художник, академік, нації знамено,
Хоча і народився кріпаком.

Свобода. Воля. Правда.
Справедливість.
Щаслива мати з сином на руках.
Він вірив – буде край щасливий
І вільний, й гордий. Як небесний
птах.

Тарас живий, і слово поміж нами
Сміється, плаче, піднімає в бій
Заступник скривджених і гнаних,
Свободи символ, віри і надій.

* * *

Люди спішать додому,
Листя з дерев летить.
Вдома вгамується втома,
І зупиняється мить…

Листочок вмирати не хоче,
Жовтіє, кружляє, летить.
Як же він жити хоче,
Та під ногами лежить.

Оце і уся дорога.
Короткий скінчився біг.
На серці моїм тривога –
Піднятись листочок не зміг.

Вдома вгамується втома.
Ти не сумуєш уже.
До болю картина відома –
Час вирішує все.

Ірина БЕРЕЖНА

* * *

Коли світи несуть сніги
І холод сіють у замерзлу душу,
Я неодмінно, будь-що мушу
Весни знайти заметені сліди.

Стежину протоптати для людей
Від пролісків – до неба весняного.
І випросити, вимолити в Бога
Любові й щастя для його дітей.

У КРАЇ НА

рідносенькій землі
Нема межі між полем й
небокраєм.
Ген-ген крилатий білий кінь стоїть,
Який відносить смертного до Раю.
Всіх, хто любив
І хто писав вірші,
Хто боронив хоробро правду,
Хто немовля вберіг,
Хто землю їв,
І хто за неї, рідну, ліг на плаху.

У КРАЇ НА
планеті голубій
У вічності віків у всесвіті
безмежнім,
Маленька грудочко,
величний краю мій,
Живуть в тобі мої душа і серце.

Галина ХАРЧЕНКО

Володимиру Затуливітру

Життя гаряче, мов залізо,
Собі на душу приміряв,
Своєї матері-вітчизни
Віршами долю будував.

Ішов гіркими полинами,
В долонях волю колисав,
І чорнобілими думками
Любов з печалями єднав.

Ти ж був і є, і будеш Сонцем,
Посеред ночі всіх молить,
У світоглядному віконці
Між небом і землею жить.

Любов ГАВРИЛЕНКО

* * *

Рідна біла хата
на любов багата.
Мальви на сторожі,
Діти на порозі.

Кожному сорочку
Мати вмишивала
І по правді жити
В світі научала

Господа молила,
Щоб добро творили
В хаті лад робили
Й дружно боронили.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь,
головний редактор – Марія Базелюк.
Редакційна колегія Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 3б, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: ФОП Брацюнь С.І. Філія ГУ по м.Києву та Київській обл. № 10026/0195.
АТ «ОЩАДБАНК». МФО 322669
ЕДРПОУ 2305606776
№26003500849590(UAH)

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 10 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9